

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรม

คำว่า “อาชญากรรม” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายถึง การกระทำความผิดทางอาญา ซึ่งในภาษาอังกฤษ ใช้คำว่า “Crime” โดยมีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “Crimen” แปลว่า การกล่าวหา หรือการกระทำความผิดโดยบุคคลหนึ่งต่อบุคคลหนึ่ง(สาวตรี ไพฑูรย์ ; 2533 : 5)

Encyclopaedia ได้ให้ความหมายของ Crime หรือ อาชญากรรมว่า คือ การกระทำที่มีเจตนาโดยรู้สึกรู้ว่าเป็นภัยต่อสังคม หรือเป็นอันตรายต่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามปกติได้กำหนดข้อห้ามและโทษทางอาญาไว้(Encyclopaedia Britannica , Volum 6 : 754 อ้างถึงในสาวตรี ไพฑูรย์ ; 2533 : 6)

อาชญากรรมหรือการกระทำความผิดมีมาตั้งแต่ยุคก่อนคริสตศักราช แต่จัดว่าเป็นเรื่องส่วนบุคคลซึ่งรัฐจะไม่เข้าไปแทรกแซง ผู้เสียหายจึงสามารถเรียกคืนค่าเสียหาย หรือเรียกชำระหนี้ความเสียหายได้จากผู้กระทำความผิด หรือแม้แต่จากสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัวของผู้กระทำความผิดได้โดยตรง ซึ่งปรากฏชัดในประมวลกฎหมายฮัมมูราบี(Codeof Hammurabi) ซึ่งได้บัญญัติไว้ในราวปี 1900 ปีก่อนคริสตศักราช ต่อมารัฐบาลเกรงว่าถ้าขึ้นปล่อยให้ก่อให้เกิดความเสียหายหรือเกิดความยุ่งเหยิงมากขึ้น จึงเข้ามาแทรกแซงโดยวิธีการพิพากษาคดีและกำหนดโทษที่จะลงกับผู้ที่กระทำความผิด เพื่อรักษาความสงบสุขของประชาชนและสังคม(สาวตรี ไพฑูรย์ ; 2533 : 5)

กาลาฟาโร(Garafalo) ได้ให้คำจำกัดความของอาชญากรรมไว้ว่า เป็นความรุนแรงที่มีผลต่อความรู้สึก ต่อความซื่อสัตย์(Garafalo ; 1914 : อ้างถึงในสาวตรี ไพฑูรย์ ; 2533 : 5)

Sellin ได้ให้ความหมายของอาชญากรรมไว้ว่า เป็นพฤติกรรมที่ละเมิดบรรทัดฐานความประพฤติ ซึ่งจะพบได้ในทุกสังคมอย่างเป็นสากล โดยจะไม่ใช่บรรทัดฐานที่สร้างขึ้นมาเพื่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือสังคมใดสังคมหนึ่ง และไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตทางการเมือง และไม่จำเป็นต้องปรากฏอยู่ในกฎหมาย นอกจากนี้ Sellin ยังขยายความไว้อีกว่า ความประพฤติที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐาน ไม่ใช่เป็นการประพฤติร้ายต่อสังคม แต่เป็นการ ไม่ยอมรับบรรทัดฐานที่คนในสังคมนั้นส่วนใหญ่ยอมรับ(Sellin ; 1938 : 16 อ้างถึงในสาวตรี ไพฑูรย์ ; 2533 : 5-6)

Jeremy Bentham อธิบายว่า อาชญากรรม คือ การกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดทางอาญา และเป็นการกระทำที่กฎหมายห้ามไว้ ซึ่งจะมีผลร้ายมากกว่าผลดี(สรวีตรี ไพฑูริย์ ; 2533 : 6)

Reckless ได้ให้คำนิยามว่า อาชญากรรมเป็นพฤติกรรมที่ละเมิดบรรทัดฐานความประพฤติซึ่งจะมีบทลงโทษ ไม่ว่าจะบัญญัติไว้ในกฎหมายอาญา หรือในกฎเกณฑ์ทางสังคมใน ส่วนอื่น ๆ และยังเป็นปัญหาทางสังคมอย่างหนึ่งด้วย(Reckless ; 1967 : 17 อ้างถึงในสรวีตรี ไพฑูริย์ ; 2533 : 6)

William Bonger ได้ให้คำจำกัดความของอาชญากรรมว่าเป็นพฤติกรรมที่ต่อต้านสังคม และเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นในกลุ่มของบุคคลที่รวมกันเป็นสังคม และเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมหรือผู้มีอำนาจในสังคม อันเป็นผลให้ผู้ประกอบการอาชญากรรมต้องถูกลงโทษ โดยกลุ่มหรือบางส่วนของกลุ่ม โดยเครื่องมือลงทัณฑ์ที่มีความรุนแรงมากกว่ามาตรการทางด้านศีลธรรม(Bonger ; 1969 : 25 อ้างถึงในสรวีตรี ไพฑูริย์ ; 2533 : 6)

อรัญ สุวรรณบุปผา ได้ให้คำนิยามของอาชญากรรมว่า “ เป็นปรากฏการณ์ทางหนึ่งของสังคมที่เกิดขึ้น โดยการกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำนั้น ๆ กฎหมายได้บัญญัติเป็นข้อห้ามและถือว่าเป็นความผิด ซึ่งผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับโทษ ” (สรวีตรี ฉายากุล ; 2524 : 11)

เสริน ปุณณะหิตานนท์(2515 : 514) ได้ให้คำจำกัดความของ อาชญากรรม ว่า เป็นการกระทำที่เป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดเสียหายแก่บุคคล เป็นการกระทำที่ผิดไปจากข้อตกลงของชุมชน ซึ่งข้อตกลงนั้นก็แล้วแต่ชุมชนนั้น ๆ จะได้ตกลงกันไว้ อย่างไรก็ตามเมื่อมีการกระทำที่ล่วงละเมิดหรือกระทำการเกินเลยไปก็ถือว่าเป็นความผิด แม้ว่าการกระทำบางอย่างจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายก็ถือว่าเป็นการกระทำผิด เพราะเป็นการผิดข้อตกลงที่ได้มีการตกลงกันไว้ เช่น การเล่นเกมพนันไฮโล ถั่ว ไพ่โป๊กเกอร์ เป็นต้น ซึ่งในตัวของมันแล้วไม่ถือว่าเป็นความผิดและไม่เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใด การเสพยาเสพติด การค้าประเวณี ซึ่งเจ้าตัวเต็มใจเอง แต่การกระทำดังกล่าวนี้เป็นเรื่องต้องห้าม เพราะ เรื่องดังกล่าวนี้จะเป็นต้นเหตุที่นำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมในอนาคต

พล.ต.ช.ชาย เสวีกุล(ชาย เสวีกุล ; 2519 : 14 อ้างถึงในสรวีตรี ฉายากุล ; 2524 : 12-14) ได้ให้คำจำกัดความของอาชญากรรม(Crime) เป็น 2 นัย คือ การพิจารณาทางด้านกฎหมายอย่างหนึ่ง และพิจารณาทางด้านสังคมอีกอย่างหนึ่ง ดังนี้

กรณีที่ I อาชญากรรมทางด้านกฎหมาย(Legal Approach) คือ การกระทำอันเป็นการละเมิด ฝ่าฝืน หรือขัดกับข้อกฎหมายที่วางไว้

กรณีที่ 2 อาชญากรรมทางด้านสังคม(Sociological Approach) คือ การเพ่งเล็งถึงความขัดแย้งระหว่างบุคคลและสังคมเป็นหลัก และพิจารณาว่าการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือขัดแย้งกันนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร อะไรเป็นปัจจัยที่มีส่วนให้บุคคลนั้นไม่สามารถปรับปรุง หรือปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับกฎหมายได้ ปัจจุบันสภาพของสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จึงมีผลทำให้เกิดการผลักดันให้ผู้หญิงออกมาทำงานนอกบ้าน ทั้งยังไม่ต้องรับภาระในการเลี้ยงดูบุตร เพราะฉะนั้นจึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้หญิงกระทำความผิดมากขึ้น เพราะสามารถเห็นสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น ดังที่ Otto Pollak นักสังคมวิทยาชาวอเมริกา ซึ่งกล่าวว่าผู้หญิงที่อยู่กับบ้าน มีโอกาสกระทำความผิดน้อยกว่าผู้หญิงที่ทำงานตามโรงงานอุตสาหกรรม สำหรับลักษณะความคิดที่กระทำนั้นขึ้นอยู่กับ โอกาสและอาชีพของผู้หญิงด้วย เช่น ความคิดเกี่ยวกับทรัพย์สินผู้ประกอบอาชญากรรมประเภทนี้คือผู้หญิงที่อยู่ในวงการธุรกิจชั้นสูง และอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการลักเล็กขโมยน้อยผู้ประกอบประเภทนี้ส่วนใหญ่มาจากชนบทและมีฐานะยากจน สำหรับอาชญากรรมของผู้หญิงที่มีความรุนแรง เช่น การจกคนนั้นมิไม่มาก และบุคคลซึ่งตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมประเภทนี้มักจะเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้กระทำผิดมากกว่าบุคคลอื่น ๆ เช่นสามีและบุตร เป็นต้น

อาชญากรรมมีผลกระทบคือความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ฉะนั้น รัฐหรือหน่วยงานของรัฐด้านกระบวนการยุติธรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับควาที่จจะรีบเร่งพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อที่จะได้หาแนวทางในการกำหนดนโยบายในการยับยั้งและป้องกันไม่ให้มีอาชญากรรมเกิดขึ้นเท่าที่สามารถจะทำได้

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาชญากรรม

นักจิตวิทยาส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าปัจจัยทางด้านอารมณ์ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความสมบูรณ์และไม่สมบูรณ์ของสภาพร่างกายที่มีมาแต่กำเนิด เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดอาชญากรรม

ศาสตราจารย์เฮร์แมน แมนน์ไฮท์(Herman Mannheim ; 1965 : 201-203 อ้างถึงในสุวริย์ ฉายากุล ; 2524 : 14-26) นักทฤษฎีอาชญาวิทยาชาวอังกฤษได้สรุปปัจจัยที่เป็นสาเหตุแห่งอาชญากรรมว่าประกอบด้วยปัจจัย 4 ด้าน คือ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางจิตใจ และปัจจัยทางกายภาพ ดังมีรายละเอียดด้านแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

1.1.แนวคิด

ในภาวะทางเศรษฐกิจของสังคมปัจจุบัน(Socio-Economic Condition) ปัญหาทางเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรม หรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่ง คือ สาเหตุทางเศรษฐกิจมีส่วนกระทบต่อบุคลิกภาพของบุคคล อันอาจก่อให้เกิดปัญหาทางอาชญากรรมได้นั่นเอง

ก่อนอื่นขออ้างว่าทฤษฎีเรื่องความประพฤติของบุคคลนั้นถือกันว่าเป็นผลสืบเนื่องจากปฏิกิริยาของอาการตอบสนองในระหว่างส่วนต่าง ๆ ของร่างกายกับสิ่งรอบรู้ ซึ่งหากกล่าวในด้านสังคมกับทุกวันนี้ด้วยแล้วก่อนข้างจะเป็นส่วนสำคัญ เพราะฉะนั้น ภาวะทางเศรษฐกิจจึงมีส่วนช่วยให้บุคลิกภาพของบุคคลแต่ละคนขยายตัว มีความเจริญก้าวหน้าทำให้มีฐานะในสังคมต่างกัน บุคคลใดอยู่ในสังคมที่มีภาวะทางเศรษฐกิจเฟื่องฟูรุ่งเรือง การอยู่กินและความเป็นอยู่ของชนกลุ่มนั้นก็ย่อมอยู่ในมาตรฐานอันสูงที่เรียกว่าผู้ดีกินดี ได้รับแต่ความสะดวกสบายไม่มีความเดือดร้อน เกี่ยวแก่การครองชีพ ประชาชนมีแต่ความชุ่มชื้น จิตใจเบิกบาน อยู่กันเป็นปกติสุข แต่ในทางตรงกันข้ามหากในยามหรือยุคสมัยที่ภาวะเศรษฐกิจของกลุ่ม ชุมชน หรือสังคมหมู่หนึ่งตกต่ำอัคคีขาดแคลน ซึ่งทั้งนี้อาจเกิดขึ้นเนื่องจากสาเหตุหลายประการ เป็นต้นว่าเกิดวิกฤตการณ์ในทางเศรษฐกิจ น้ำท่วม แผ่นดินไหว ขาดอาหารมากแห่ง หรือ ที่เรียกว่าภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ฯลฯ ความยากจนความอัคคีขัดสนก็ย่อมจะกล้ำกลายเข้ามาสู่สังคมกลุ่มนั้น และบีบบังคับให้บุคคลบางชั้นและบางคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกที่มั่งรวยได้น้อยหรือผู้ที่อยู่ในชั้นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำที่สุดของสังคมก็จะถูกกระทบกระเทือนอย่างแรง และเปลี่ยนแปลงฐานะในทางสังคมเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ในทุก ๆ สังคม จะมีบุคคลบางพวกที่มีความทะเยอทะยานจะเปลี่ยนแปลงฐานะในทางสังคมให้เป็นผู้ร่ำรวย มีหน้ามีตาขึ้นโดยเร็ว และพยายามโดยทุก ๆ วิธีทางด้วยทรัพย์สินบุชาเงินเป็นแก้วสารพัดนึกอาจซื้อหาสิ่งทีตนปรารถนามาได้ เช่น อำนาจ วาสนา และความยิ่งใหญ่ โดยมีได้รำลึกถึงเกียรติยศ ชื่อเสียง วงศ์สกุล ความซื่อสัตย์สุจริต หรือความเดือดร้อนของเพื่อนผู้ร่วมสังคมคนอื่น ๆ เลย เพียงขอให้ได้สิ่งทีตนปรารถนาทีแล้วกัน เมื่อไม่สามารถจะได้สิ่งทีตนปรารถนาโดยทางสุจริต พวกเหล่านี้จึงนับว่าเป็นภัยต่อสังคมอย่างยิ่ง และก็เป็นผลสืบเนื่องเพราะภาวะทางเศรษฐกิจนั่นเอง จึงเห็นได้ว่า ภาวะทางเศรษฐกิจก่อให้เกิดความต้องการและเป็นแรงจูงใจแก่ผู้ที่มีความสำเร็จ และในทำนองเดียวกันก็เป็นโทษแก่บุคคลผู้ทีเคราะห์ร้ายหรืออัชโศกล้มเหลว แล้วเลยกลายเป็นผู้ร้ายไปได้

ส่วนในด้านฐานะทางเศรษฐกิจของบุคคลผู้ทีกระทำผิดนั้น จากผลของการสำรวจแล้วปรากฏว่า คนยากจนอัคคีขัดสนมักทำความคิดมากกว่าคนทีมีฐานะทางเศรษฐกิจดี แต่ความซื่อทีมีนักอาชญาวิทยาหลายท่านก็คิดกันว่า คนจนไม่จำเป็นจะต้องเป็นอาชญากรเสมอไป การทีมี

สถิติว่าเป็นผู้กระทำความผิดสูงกว่าคนอื่น ก็เพราะคนจนไม่สามารถวิ่งเต้นช่วยตนเองได้ หรือไม่มีเงินมาเสียค่าปรับ หรือหาทนายความดี ๆ มาสู้คดีได้ พูดย่าง ๆ ก็คือคนจนไม่มีเงินจะใช้ติดเงินบนเจ้าหน้าที่ในทุก ๆ ระยะเวลาได้ จึงถูกเหมาเอาว่าเป็นคนเลวทราม หรือเป็นอาชญากรเป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตามเราก็จำเป็นต้องยอมรับว่าความอึดคักขัดสน ความยากจนเป็นสาเหตุบีบบังคับให้คนเราจำต้องกระทำความผิดฐานประทุษร้ายต่อทรัพย์สินมากกว่าฐานประทุษร้ายต่อร่างกายหรือความผิดอย่างอื่น ทั้งนี้เพราะคนเราจำเป็นจะต้องต่อสู้เพื่อความมีชีวิตอยู่ ในบางกรณีไม่ใช่แต่ตัวคนเดียว ยังมีครอบครัวมีลูกเล็ก ๆ อีกหลายปากหลายท้องต้องเลี้ยงดูอยู่ เมื่อถูกบีบบังคับในด้านนี้หนักเข้าบางครั้งก็อาจทำให้จิตใจที่เคยแข็งแรงแปลี่ยนแปลงไปได้ ดังนั้นจึงปรากฏว่าบางคนเลยกลายเป็นโรคจิต โรคประสาทไป เพราะ ความถูกบีบบังคับในทางเศรษฐกิจก็มีไม่น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กับบุคคลชั้นต่ำที่ขาดการศึกษาหรือขาดการยับยั้งหักห้ามใจเลยจำต้องกระทำความผิดขึ้น(อาชญาวิทยา และ พันธพิทยุทธศาสตร์ : ศาสตราจารย์ไชยเจริญ สันติศิริ ; 2500 : 138-140)

เมื่อกล่าวถึง ปัญหาทางเศรษฐกิจ หรือ ปัญหาความยากจน หรือความขาดแคลน แล้วคนทั่วไปมักจะคิดว่าความยากจนเป็นสาเหตุอันสำคัญที่ก่อให้เกิดอาชญากรรม เพราะยอมเป็นสังขรณ์คิดว่า คนที่มั่งมีศรีสุข มีความสุขสบายอยู่แล้วจะก่ออาชญากรรมนี้ขึ้นหาความลำบาก ความทุกข์ทรมานให้แก่ตนเองและครอบครัวด้วยเหตุใด คนที่ยากจนขาดแคลนไม่พอกินไม่พอใช้นั้นสิ เมื่อเขาตาจนต้องประกอบอาชญากรรมเพื่อช่วยให้ตนเองและครอบครัวรอดพ้นจากความหิวและความขาดแคลนไปชั่วระยะเวลาหนึ่ง แต่เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า ไม่เป็นความจริง เพราะคนที่ร่ำรวยมีเงินทองมากมายและมีความสุขสบายอย่างมากมาอยู่แล้ว แต่ก็กับประกอบอาชญากรรมก็มีอยู่เต็มไป เพราะอาชญากรรมนั้น ไม่ใช่จะมีแต่อาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินแต่อย่างเดียว อาชญากรรมที่เกิดขึ้น อาจจะมีเนื่องมาจากมูลเหตุจิตใจหลายอย่าง เช่น ความโกรธเคือง ความหึงหวง ความอิจฉาริษยา แข่งแข่ง แข่งขัน ตลอดจนอาชญากรรมที่เกิดขึ้นอาจเนื่องมาจากผู้กระทำความผิดอยู่ภายใต้อิทธิพลของสุรา หรือยาเสพติดในขณะที่กระทำความผิดและกระทำขึ้น โดยผู้ที่มีฐานะมั่งคั่งร่ำรวยก็ปรากฏอยู่เสมอ อาชญากรรมประเภทนี้ ได้แก่ การประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย หรือต่อเสรีภาพ ค่อซื้อเสียง เป็นต้น นอกจากนั้นคนที่มั่งคั่งร่ำรวยมีฐานะคืออยู่แล้วก็ยังประกอบอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินก็มีอยู่ไม่น้อยเหมือนกัน ที่เป็นเช่นนี้เกิดจากความโลภของคนเรานั้นเอง แม้ว่าจะมีฐานะร่ำรวยอยู่แล้วก็ต้องการมีให้มากขึ้นอีก ดังนั้นจึงคิดหาเงินในทางทุจริต เช่น ทำขายยาเสพติด การคอร์รัปชัน การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า การถือโกงกันในทางธุรกิจต่าง ๆ เป็นต้น

ตรงกันข้าม ยังมีคนยากจนอีกเป็นจำนวนมากที่ยอมอดตายเสียดีกว่าที่จะหาเงินในทางทุจริต แม้จะมีสิ่งเข้ายวนอย่างไร หรือจะมีตัวอย่างเห็นค่าตายอย่างไร แต่ก็ก็จะพยายามที่จะ

กระเสือกกระสนทำมาหากินในทางสุจริต เคารพต่อกฎหมายบ้านเมือง ยึดมั่นอยู่ในศีลธรรม พยายามอบรมสั่งสอนลูกหลานให้เป็นคนดี อดทนต่อความยากลำบาก มานะพยายามทำความดี บุคคลประเภทนี้มีอยู่มาก ซึ่งเราจะ ได้พบเห็นอยู่เสมอ

จริงอยู่ว่าความยากจนหรือความขาดแคลนนั่นเป็นความทุกข์ความทรมาน เพราะความขาดแคลนทำให้คนเราไม่สามารถที่จะมีอาหารรับประทานอย่างสมบูรณ์เพียงพอ เครื่องนุ่งห่ม ก็อาจไม่เพียงพอแก่การให้ความอบอุ่นและความสวยงามทัดเทียมผู้อื่น เมื่อขามเจ็บป่วยก็อาจไม่มีเงินที่จะซื้อยารักษาโรค หรือไม่มีเงินเพียงพอแก่การรักษาพยาบาล บ้านที่อยู่อาศัยก็อยู่ในสภาพที่ไม่เหมาะสมแก่การเป็นบ้าน ขาดความสุขสบาย คับแค้ม อยู่กันอย่างแออัดยัดเยียด ผุ ๆ พัง ๆ และอยู่ในละแวกที่เสื่อมโทรม เดินไปด้วยเพื่อนบ้านที่อยู่ในสภาพเดียวกัน และแหล่งเสื่อมโทรมก็ย่อมเป็นที่อยู่ของคนเสื่อมโทรม ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ ได้พบกับ สิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี และเห็นตัวอย่างที่ไม่ดีอยู่ตลอดเวลา แต่สิ่งเหล่านี้ก็ไม่ได้ทำให้ทุกคนต้องประกอบอาชญากรรม คนที่ประกอบอาชญากรรมด้วยความบีบคั้นดังกล่าวมานี้อาจมีอยู่บ้างแต่ก็ไม่มากนัก

เหตุผลอีกประการหนึ่ง ที่ทำให้คนทั่วไปมักจะเข้าใจว่าความยากจนเป็นสาเหตุให้คนประกอบอาชญากรรมนั้น ก็เพราะเรามักจะพบเห็นว่า อาชญากร หรือผู้ที่กระทำผิดส่วนใหญ่เป็นคนที่มีความฐานะยากจนทั้งนั้น ดังจะเห็นได้จากผู้ที่ถูกจำคุกส่วนใหญ่จะมีความฐานะยากจน เพราะคนที่มั่งมีเงินทองมักจะสามารถหาทางออกได้เมื่อตกอยู่ในสภาพที่เป็นผู้ต้องหาหรือเป็นจำเลย เช่น ในกรณีความคิดที่ยอมความได้ ก็จะหาทางออกโดยพยายามทำความตกลงกับผู้กล่าวหา หรืออาจจะให้คำทำขวัญแก่ผู้เสียหายหรือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ ซึ่งเมื่อฝ่ายเจ้าทุกข์ได้เงินทองเป็นค่าทำขวัญแล้วก็ไม่ต้องการที่จะเอาเรื่องกับผู้ต้องหาหรือจำเลยอีก จึงเป็นส่วนให้คนยังมีเหตุผลพ้นจากการถูกจับ หรือ หลุดพ้นจากการถูกลงโทษ ดังเช่น ศาสตราจารย์ ชัทเธอร์แลนด์ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ Principles of Criminology ว่า เหตุผลที่คนมั่งมีไม่ตกเป็นอาชญากร มีอยู่สองประการ คือ ประการแรก กรรมวิธีในด้านบริหาร(Administrative Processes) มักจะมีส่วนช่วยผู้ที่มั่งมีมากกว่าคนที่ยากจน ฉะนั้น ถ้าสมมุติว่า คนสองคนซึ่งคนหนึ่งรวย อีกคนหนึ่งยากจนได้กระทำความผิดอย่างเดียวกัน แต่คนที่ยากจนมักจะถูกจับ ถูกลงโทษและถูกตัดสินให้จำคุกในที่สุด ส่วนคนที่มั่งมีอาจจะรอดตัวไปได้และไม่ต้องติดคุก ประการที่สอง กฎหมาย(ที่มีโทษทางอาญา) มักจะถูกบัญญัติขึ้นด้วยความมุ่งหมายเบื้องต้น ที่จะใช้บังคับแก่อาชญากรรมประเภทที่บุคคลซึ่งอยู่ในฐานะต่ำจะประกอบขึ้น

อาชญากรรมที่มีสาเหตุมาจากความยากจนนั้น มักจะเป็นอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินเล็ก ๆ น้อย ๆ และการที่คนที่มีความฐานะยากจนหรือขาดแคลนประกอบอาชญากรรมเหล่านั้น ส่วนใหญ่ก็มิได้เนื่องมาจากความหิวโหย หรือความขาดแคลน หรือความจำเป็นที่แท้จริง แต่เนื่อง

มาจากความอิจฉาริษยา ความทะเยอทะยาน คือ ไม่มีความพอใจในสภาพความเป็นอยู่อย่างขาดแคลนของตน ไม่มีความพอใจในรายได้อันน้อยนิด อยากมีความหรูหราฟุ่มเฟือยอย่างเช่นคนอื่น อยากกินอาหารดีราคาแพง อยากมีรถยนต์สวย ๆ เพื่อความโก้ อยากมีผู้หญิงสวย ๆ ไว้เลี้ยงช้าง อยากเที่ยวในทีคลับบ่อย ๆ เป็นต้น น้อยนักที่การประกอบอาชีพการงานของคนที่มีฐานะยากจน จะกระทำเพื่อบำบัดความต้องกรอันเป็นความจำเป็นเพื่อมีชีวิตอยู่โดยแท้จริง ตัวอย่างของความหรูหราฟุ่มเฟือยที่ไดพบได้เห็นด้วยตนเอง หรือได้รับการบอกเล่าให้ฟังทำให้บางคนเกิดความรู้สึกทะเยอทะยานอยากที่จะเป็นเช่นนั้นบ้าง ถ้าความคิดฟุ้งซ่านทะเยอทะยานมีความรุนแรง ประกอบด้วยมีปัจจัยอื่นเข้ามาช่วยกระตุ้น หรือทำให้ความสามารถในการนึกคิดใคร่ครวญว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด สิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำลดน้อยลง ผู้นั้นก็อาจกระทำความคิดเพื่อจะให้ได้เงินมาใช้จ่ายให้สนุกสนานเพลิดเพลินปราศณา

ความยากจนทำให้บิดามารดาต้องขวนขวายทำมาหากิน ประกอบการเลี้ยงชีพไม่มีเวลาที่จะให้การอบรมสั่งสอนลูก ไม่มีเวลาเพียงพอในการสอดส่องดูแลความประพฤติ ไม่มีโอกาสที่จะได้แสดงความเอ็นดูรักใคร่ หรือมีความสนิทสนมกันเท่าที่ควร ทำให้เด็กขาดการพัฒนาในด้านจิตใจ นอกจากนั้นความน้อยเนื้อต่ำใจเนื่องจากขาดสิ่งที่ต้องการ เช่น ของเล่นหรือเครื่องแต่งตัว เงินทอง ที่เด็กจะจับจ่ายใช้สอยก็มีไม่เพียงพอ ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าด้อยกว่าคนอื่น และอีกประการหนึ่ง คือความยากจนเป็นเครื่องบีบบังคับจิตใจของผู้ใหญ่ ทำให้มีความกระวนกระวาย หงุดหงิดฉุนเฉียวโกรธง่าย อารมณ์เสียวอยู่เสมอ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกต้องเสียไปเพราะเหตุนี้ พ่อแม่บางคนด้วยความที่อารมณ์ไม่ดีมาระบายอารมณ์เอาที่ลูกทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าเหวี่ยงปล้ำเปลี่ยนและเห็นบ้านไม่น่าอยู่มาคั้ง เลยออกไปใช้เวลาส่วนมากอยู่นอกบ้าน คบเพื่อนฝูงและหาความเพลิดเพลินไปในหมู่เพื่อน ซึ่งส่วนใหญ่ก็มีความประพฤติที่ไม่ค่อยดี และมีหัวอกอันเดียวกัน โอกาสที่จะชักชวนกันไปเที่ยวหาข่ประพฤดิชั่ว หรือเกะกะเกรกกลายเป็นแก๊งค์ก็มีมากขึ้น หรือมีฉะนั้น ก็อาจจะถูกผู้ใหญ่ที่มีอาชีพในทางทุจริตเกลียดชังลักลอบลักขวนล่อลวงไปเป็นเครื่องมือหาประโยชน์ได้โดยง่าย เพราะเด็กย่อมมีความคิดอ่านกว่าผู้ใหญ่อยู่แล้วคพคดิ และยังกำลังมีจิตใจว่าุ่นสับสนอยู่ การที่จะคิดว่าอะไรดีอะไรไม่ดีก็ยากขึ้นกว่าธรรมดา

1.2. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Rita James Simon(1975) ได้ตั้งข้อสังเกตของอัตราการกระทำความคิดของสตรีที่เพิ่มสูงขึ้นว่า เนื่องจากการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างทางสังคมและทางเศรษฐกิจที่ดึงสตรีเข้าสู่ตลาดแรงงานทำให้สตรีมีอิสระมากขึ้นจากพันธะในครอบครัว และเข้ามามีบทบาทในการทำงานนอก

บ้านมากขึ้น อันเป็นตัวสำคัญที่มีอิทธิพลผลักดันให้สตรีก่ออาชญากรรม นอกจากนั้นการที่สตรีมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในสถานแรงงานนั้น ทำให้สตรีได้รับการศึกษาและการฝึกฝนอบรมความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ รวมทั้งได้เรียนรู้อารมณ์ต่าง ๆ เช่น ความคับข้องใจ ได้รู้สึกถึงการตกเป็นเหยื่อ และสภาพเสียเปรียบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เองเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้สตรีก่ออาชญากรรมรุนแรงต่าง ๆ

ในปี พ.ศ. 2507 มีการวิจัยเรื่อง " อันธพาล " ของคณะอนุกรรมการวิจัย เรื่อง อันธพาลสาขาสังคมวิทยา สภาวิจัยแห่งชาติ เป็นการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชน เพราะอันธพาลส่วนใหญ่อายุต่ำกว่า 25 ปี จากผลของการวิจัยเรื่องนี้สรุปได้ว่า สาเหตุที่บุคคลต้องไปเป็นอันธพาลก็เพราะ สภาพครอบครัวไม่ดีพอ คือ ระเบียบรายได้ไม่มั่นคง ขาดการอบรมดูแลลูกให้เป็นคนดี หัวหน้าครอบครัวมีความประพฤติไม่เหมาะสม ผู้เป็นอันธพาลส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำ เคยกระทำผิดวินัยของโรงเรียนบ่อยครั้ง คนเพื่อนไม่ดี หากมีอาชีพก็เป็นอาชีพที่ไม่มั่นคง บางคนก็ไม่มียาชีพ ใช้จ่ายเวลาว่างไปในทางที่เป็นโทษ ในท้องที่มีอันธพาลมาก ๆ มักจะขาดการคุ้มครองปกป้องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ บางที่เจ้าหน้าที่ตำรวจก็เลี้ยงอันธพาลไว้ปราบปรามผู้ร้ายด้วยกัน ในละแวกที่มีอันธพาลมาก ๆ นั้นมักจะเต็มไปด้วยสถานอบายมุขต่าง ๆ เช่น ซ่องโสเภณี โรงเรียมที่มีการค้าประเวณี บ่อนการพนัน โรงบิลเลียด และโรงยาฝิ่น ฯลฯ ประเพณีนิยมในท้องถิ่น ซึ่งนิยมการเป็นนักเลงหัวไม้ พวกอันธพาลส่วนมากไม่ให้ความใส่ใจและห่างไกลจากศาสนา (เภาวิตรี ไพฑูรย์, 2533 : 30)

อัชฌา ลิ้มปีไพฑูรย์ (2521) ได้ศึกษาเรื่อง " ลักษณะของกลุ่มเพื่อนของเด็กและเยาวชนที่เยาวชนที่กระทำผิดในสถานฝึกอบรม " ศึกษาเฉพาะกรณีสถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรูณา พบว่า ครอบครัวที่มีปัญหาทางค่านิยมธุรกิจและความแตกแยกระหว่างบิดามารดา การคบเพื่อนไม่ดี เป็นสาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำผิด

สุชา จันทร์เอม (2522) ทำการศึกษา เรื่อง " ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร " พบว่า สาเหตุสำคัญที่มีส่วนทำให้เด็กและวัยรุ่นกระทำผิด ได้แก่ สภาพทางครอบครัวและสภาพทางอารมณ์ รองลงมาได้แก่ การคบเพื่อนเสเพล หรือถูกชักชวน ใช้จ่ายฉะฉาน และตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2518 ถึง ปี พ.ศ. 2521 สาเหตุจากสภาพทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ

สมานมิตร วิททยภิบาลกุล (2523) ได้ศึกษาเรื่อง " การศึกษาสาเหตุบางประการที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดสงขลา " พบว่า สภาพทั่ว ๆ ไปของผู้กระทำผิด บิดามารดาและผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผู้กระทำผิดส่วนใหญ่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายจากบิดามารดาและผู้ปกครองเป็นรายวัน และมีอาชีพเป็น

นักเรียน นักศึกษามากที่สุด ผู้กระทำผิดส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ปัญหาที่ทำให้ไม่สบายใจ คือ ปัญหาครอบครัว บิดามารดาของผู้กระทำผิดส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำ ผู้กระทำผิดเคยมีประวัติการกระทำผิดวินัยในโรงเรียนมาก่อน ซึ่งส่วนใหญ่คือคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน มูลเหตุจูงใจให้กระทำผิด คือ ความสนุกสนาน และรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เป็นการกระทำความผิดเป็นครั้งแรกเป็นส่วนมาก

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2523) ได้ศึกษาเรื่อง "แบบจำลองความคาดคะเนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชน" โดยเปรียบเทียบความแตกต่างในปัจจัยต่าง ๆ ระหว่างเยาวชนกระทำผิด นักเรียนที่ประเมิน และนักเรียนปกติ พบว่า มีความแตกต่างกันในเรื่องการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู ความไม่ปรองดองกันในครอบครัวทัศนคติ การคบค้าสมาคมกับผู้มีความประพฤติเบี่ยงเบน และกระทำผิดกฎหมาย โดยเยาวชนที่กระทำผิดมีความแตกต่างอยู่ในปัจจัยดังกล่าว และอยู่ในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรมคิดเป็นจำนวนมากกว่านักเรียนที่ประเมิน และนักเรียนปกติ รายได้ของครอบครัวยังเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อทางอ้อมให้เยาวชนกระทำผิด มีทัศนคติไม่ดีต่อครอบครัว มีผลกระทบให้เยาวชนคบค้าสมาคมกับผู้มีความประพฤติเบี่ยงเบนสูง ซึ่งเป็นปัจจัยทางตรงที่ทำให้เยาวชนกระทำผิดกฎหมายและเยาวชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่ำจะมีความไม่ปรองดองกันในครอบครัวสูงด้วย

สมจิต วัฒนายากุล, วิไลวรรณ ยามาดี และ สุเมธ สมภักดี (2525) ได้ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจากศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง" พบว่าผู้กระทำผิดส่วนใหญ่เป็นเยาวชน ที่มีอายุระหว่าง 14-18 ปี และเป็นผู้ชาย มีการศึกษาอยู่ระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-7 มีอาชีพรับจ้าง หรือไม่มีก็ไม่มีงานทำ ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างและค้าขายและมักจะอยู่กับผู้ปกครองที่ขาดความรักความเอาใจใส่ ขาดความอบอุ่นในครอบครัว มีสติปัญญาในระดับปานกลาง มีสภาพร่างกายและจิตใจเหมือนกับคนทั่วไป กระทำผิดในคดีลักทรัพย์ ยาเสพติด และช่องโจรตามลำดับ ร่วมกันเป็นกลุ่ม มีสาเหตุจากการถูกชักจูง ความขยันงาน หรือภาวะทางเศรษฐกิจไม่ดีและรู้เท่าไม่ถึงการณ์ มีการกระทำผิดซ้ำน้อย ส่วนใหญ่กระทำผิดอีกเนื่องมาจากความยากจน

พิมพ์รัตน์ จงเจษฎากุล (2527) ได้ศึกษาเรื่อง "การกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของเด็กและเยาวชน" พบว่า การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในชั้นรุนแรงนั้นเกิดจากสัมพันธภาพภายในครอบครัวที่ไม่ดี เช่น บิดามารดาทะเลาะวิวาทกันบ่อย ขาดการดูแลเอาใจใส่ มิได้มอบความรักความอบอุ่นให้บุตรเลย และยังเกิดจากระดับการศึกษาของบิดามารดา คือ บิดามารดามีการศึกษาต่ำ การคบเพื่อน รายได้ และอาชีพของบิดามารดา ต่างก็มีผลต่อพฤติกรรมทั้งสิ้น

สุชาติพิทย์ จันทรวินศรุต (2538) ได้ศึกษาเรื่อง “ สาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีเด็กและเยาวชนที่ต้องโทษอยู่ในสถานฝึกและอบรมบ้านกรุณา ” พบว่า ผู้ที่ถูกควบคุมตัวเป็นเด็กและเยาวชนที่มีอายุโดยเฉลี่ย 16 ปี สถานภาพโสด และมีการศึกษาแก่ จบการศึกษาชั้นประถมเท่านั้น ในขณะที่สถานภาพสมรสของบิดามารดามีการหย่าร้างสูง และกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นบุตรคนโตของครอบครัว และไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดาอย่างพร้อมหน้ากัน ส่วนใหญ่กลุ่มเป้าหมายมีรายได้โดยเฉลี่ยต่ำมาก เมื่อพิจารณาถึงรายได้หลักของครอบครัว สภาพบ้านเรือนส่วนใหญ่เป็นบ้านเพิง ไม้อยู่ในบริเวณชุมชนแออัดเป็นส่วนใหญ่ และมีสมาชิกในครอบครัวโดยเฉลี่ย 7 คน ความสัมพันธ์ของบิดามารดาทะเลาะกันอย่างรุนแรงถึงขั้นทุบตีกัน ประสพการณ์ในการถูกทำโทษจากบุคคลในครอบครัวและจากโรงเรียน พบว่า ถูกทำโทษบ่อยครั้ง และกลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็นต่อบิดามารดาในเชิงลบ แรงเสริมในการกระทำผิด สาเหตุส่วนใหญ่มาจาก สภาพครอบครัวและลักษณะเพื่อนที่คบหา จะคิดขบแสบคิด ตีตักการพนัน เป็นต้น และพฤติกรรมที่กระทำผิดจนถูกควบคุมตัว ส่วนใหญ่จะเป็นความผิดเกี่ยวกับลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย เป็นต้น

พิศาล มุขแจ้ง (2530) ได้ศึกษาเรื่อง “ การวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกรุงเทพมหานคร ” พบว่า ผู้ต้องขังหญิงที่มีระดับการศึกษาต่ำมีการกระทำผิดเกี่ยวกับขโมยทรัพย์สินในระดับที่รุนแรงกว่าผู้หญิงที่มีการศึกษาระดับสูง และผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่กระทำผิดฐานลักทรัพย์

1.3. สรุปผลงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ

พบว่า สาเหตุที่กระทำผิดความผิดเกิดจาก การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ เป็นส่วนใหญ่ สัมพันธภาพทางครอบครัวไม่ดี บิดามารดาทะเลาะกันตลอดเวลา และหย่าร้างกัน ในที่สุด หัวหน้าครอบครัวประพฤติดนไม่เหมาะสม คบเพื่อนไม่ดี บิดามารดาและผู้กระทำผิดมีความผิดมีการศึกษาดำ บิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง และค้าขายเป็นหลัก ครอบครัวมีฐานะยากจน ทักอาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม และไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา

2. ปัจจัยทางสังคม

2.1. ทฤษฎีทางสังคม

ในสังคมใดมีกฎ ข้อบังคับ ที่นั่นก็ย่อมจะมีการละเมิด ซึ่งการละเมิดหรือการกระทำผิดเป็นเหตุการณ์ปกติทางสังคม ดังนั้น เมื่อมีการละเมิดก็ย่อมจะก่อให้เกิดความไม่

พอใจ เกิดการต่อต้าน จึงทำให้เกิดการลงโทษ ซึ่งกฎเกณฑ์เหล่านี้ ได้แก่ จารีตประเพณี ศาสนา และกฎหมาย(นวลจันทร์ ทັນชัยกุล ; 2529 : 17-19)

Shaw และ Mc. Kay กล่าวว่า “ ประเพณีของการเกรง ได้ถูกถ่ายทอดผ่านทาง การติดต่อระหว่างกลุ่ม ” ซึ่งตัวการสำคัญในการถ่ายทอดความเกรง คือ กลุ่มเพื่อนและแก๊งค์ โดยจะถ่ายทอดและเรียนรู้กันและกัน

Walter C. Reckless ได้กล่าวถึงทฤษฎีว่าด้วยกลไกของการควบคุม(Containment Theory) โดยทฤษฎีนี้จะอธิบายถึง พฤติกรรมของคนที่เราพบกฎหมาย และพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่ง มีกลไกที่ควบคุมตัวเราอยู่ 2 อย่าง คือ

ก). ระบบควบคุมภายใน คือ สิ่งที่ทำให้เราเป็นตัวของตัวเอง เช่น มีความมั่นคง ในอารมณ์ มีความรับผิดชอบสูง มีคุณธรรม มีความอดทนสูง ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก มีเหตุผล สามารถหาเหตุผลลดความตึงเครียดให้แก่ตนเองได้

ข). ระบบควบคุมภายนอก คือ สิ่งที่อยู่ภายนอกตัวเรา ทำให้เรารู้สึกว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด ทดบับันต่าง ๆ ในสังคมที่คอยเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจให้บุคคลมีแนวประพฤติปฏิบัติ และมีความหวังในชีวิต มีการชื่นชม และมีการใช้ระเบียบวินัยที่มีประสิทธิภาพ

แรงที่ทำให้คนเราเบี่ยงเบนมี 3 ประการ

1). แรงกดดันทางสังคม(Social Pressures) เช่น ความยากจน การถูกเอารัดเอาเปรียบ การขาดแคลน การทะเลาะเบาะแว้ง ข้อห้ามต่าง ๆ ของสังคม สภาพความเป็นชนกลุ่มน้อย การขาดโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต

2). แรงดึงดูดทางสังคม(Social Pulls) เช่น การสูบบุหรี่ เล่นการพนัน การโฆษณาขายของ ความเขี้ยววนต่าง ๆ การโฆษณาชวนเชื่อ

3). ความปรารถนาในใจหรือคึกคัก(Inner Push or Drives) เช่น ความต้องการต่าง ๆ ความวิตกกังวลหรือความอิจฉาริษยา ความผิดหวัง และความรู้สึกว่าตนเองต่ำต้อย

จะเห็นได้ว่าสิ่งที่มีอิทธิพลในสังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนเรากระทำความผิด หรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้

2.2. ทฤษฎีทางอาชญาวิทยา

ทฤษฎีทางอาชญาวิทยา(นวลจันทร์ ทັນชัยกุล ; 2529 : 19-20) เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึง การกระทำที่ละเมิดต่อกฎหมายอาญา และกฎเกณฑ์ทางสังคม ดังนั้น การกระทำความผิด จึงเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เรียกว่า “ อาชญากรรม ” ซึ่งในปัจจุบันมีการมองอาชญากรรมอยู่ 2 แบบใหญ่ ๆ คือ

แบบที่ 1 มองว่าอาชญากรรมเป็นผลผลิตโดยตรงของกฎหมาย หรือเป็นสิ่งที่กฎหมายสร้างขึ้น ซึ่งสิ่งที้อาชญากรรมทั้งหลายจะต้องคำนึงร่วมกัน คือ การที่ผู้ประกอบอาชญากรรมจะต้องถูกจับกุม ถูกดำเนินคดี ถูกพิพากษา และท้ายที่สุดก็ถูกลงโทษ แต่ผลแห่งการกระทำ ความผิดในคดีแพ่งและคดีอาญามีความแตกต่างกันมากอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ คดีแพ่งมีการชดใช้ค่าเสียหาย ส่วนคดีอาญาเป็นการลิดรอนสิทธิ คือ จะต้องมีการถูกจำคุก ใต้ถุญแจมือ มีโซ่ตรวนล่ามที่ข้อเท้า

แบบที่ 2 มองว่าอาชญากรรมเป็นผลของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคลหรือระหว่างบุคคลกับกลุ่ม สังคมจะบอกได้ว่าพฤติกรรมใดเป็นอาชญากรรม และอะไรที่ไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรม อย่างไรก็ตาม กระบวนการกำหนดลักษณะการเป็นอาชญากรรมจะไม่เหมือนกันในทุก ๆ แห่ง หรือไม่เหมือนกันในทุกสังคม

อาชญากรรมจึงเป็นการกระทำที่มีผลเสียหายแก่ผู้อื่น และเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการพิจารณาในแง่กฎหมายโดยศาลไทย ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 กรณี คือ

(1). การลงโทษตามความผิด(Penal Sanction) คือ จะต้องมีการลงโทษ โดยถือว่าการลงโทษเป็นการทำให้ผู้กระทำความผิดกลับตัว เช่นด้นกลับ ไม่กล้าที่จะกระทำความผิดขึ้นอีกต่อไป ทั้งยังป้องกันมิให้ผู้อื่นเอาเยี่ยงอย่าง

(2). กำหนดความผิดไว้เป็นการเฉพาะ(Specificity) คือ จะมีการกำหนดไว้ชัดเจนแน่นอนว่าพฤติกรรมอย่างไรเป็นความผิด ถ้าเป็นกรณีสังสัยศาลหรือผู้พิพากษาจะพิจารณาโดยใช้ดุลยพินิจให้เป็นประโยชน์แก่จำเลยเสมอ

(3). เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น จะมีการพิจารณาเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในมาตรการเดียวกัน โดยทุกคนจะต้องรับผิดชอบในพฤติกรรมที่ตนเองก่อขึ้นอย่างเสมอภาคกัน (Criminal Liability)

สำหรับประมวลกฎหมายอาญาได้แยกความผิดออกเป็น 2 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 ความผิดในตัวเอง คือ ความผิดซึ่งโดยลักษณะและการกระทำที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเกิดจากจิตใจ หรือเจตนาชั่วร้ายของผู้กระทำ โดยธรรมชาติแล้วผู้กระทำย่อมรู้ได้เองว่าอะไรเป็นความผิด ไม่จำเป็นที่ความผิดประเภทนี้จะต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด ทุก ๆ คนก็ควรต้องรู้ได้เองตามธรรมชาติว่าการกระทำเช่นนี้เป็นความผิด เช่น การฆ่าคนตาย การทำร้ายร่างกาย การปล้นทรัพย์ การข่มขืนกระทำชำเรา และการลักทรัพย์ เป็นต้น ดังนั้น ความผิดประเภทนี้ในทางอาญาวิทยาถือว่าเป็นการประกอบอาชญากรรม

ประเภทที่ 2 ความผิดซึ่งเกิดขึ้นจากข้อห้าม คือ ความผิดทางอาญาที่เกิดขึ้นจากข้อห้ามที่กำหนดโดยสังคม ซึ่งบางกรณีการกระทำบางอย่างในตัวของมันเองไม่เป็นความผิด แต่เนื่องจากสังคมบอกว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิด การกระทำเช่นนั้นก็ต้องถือว่าเป็นความผิด ความผิดประเภทนี้บางครั้งผู้กระทำความผิดอาจจะไม่ทราบการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด เมื่อสังคมเป็นฝ่ายกำหนดข้อห้าม จึงจำเป็นที่จะต้องมีการบัญญัติเป็นกฎหมายและระบุถึงโทษที่ผู้กระทำจะได้รับไว้(นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล : 2529 : 19-20)

2.3. แนวคิด

นักศึกษาวិทยาได้ศึกษาปัญหาอาชญากรรม โดยถือว่าเป็นปรากฏการณ์ทางสังคม ซึ่งพิจารณาปัญหาอาชญากรรมที่มีส่วนสัมพันธ์อยู่ใน โครงสร้างและสถาบันทางสังคม โดยนักสังคมวิทยาพยายามศึกษาพฤติกรรมเหล่านั้นในฐานะเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ และสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ นั้นเกิดจากกลุ่มเล็ก ๆ ที่มีความใกล้ชิดกัน การเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบน จะเหมือนกับการเรียนรู้ในพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ หรือถูกต้องตามกฎหมาย เป็นการเรียนรู้โดยฝ่ายกลุ่มปฐมภูมิต่าง ๆ ที่สมาชิกในสังคมยอมรับ ถ้าบุคคลใดได้เรียนรู้พฤติกรรมที่ผิดกฎหมายบุคคลนั้นก็ย่อมจะรับเอาในสิ่งที่ตนได้เรียนรู้มา และในที่สุดก็จะกลายเป็นอาชญากรได้ นักสังคมวิทยามีความเห็น ว่า กลุ่มต่าง ๆ มีความแตกต่างกันในรูปแบบพฤติกรรม โดยเป็นผลจากวัฒนธรรม ซึ่งบุคคลนั้น ๆ ได้มี ได้ใช้ในสังคม อาจกล่าวได้ว่า นักสังคมวิทยาอธิบายถึงพฤติกรรมอาชญากรรมในกลุ่มหนึ่งและเน้นว่าจะใช้อธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมในกลุ่มอื่นไม่ได้

Emile Durkheim (ค.ศ. 1858 - 1917) เป็นนักสังคมวิเคราะห์คนแรกที่แนะนำว่าอาชญากรรมเป็นเพียงภาวะเกำกัญของสังคม เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องในชีวิตสังคม โดยเน้นว่า ถ้าอาชญากรรมไม่ปรากฏในสังคมแล้ว ความสร้างสรรค์จะไม่เกิดขึ้น ไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือความก้าวหน้าใด ๆ Durkheim แนะนำสังคมได้มีการลงโทษต่ออาชญากร โดยมีบรรทัดฐานทางสังคมที่สนับสนุน และเขากล่าวว่า กฎเกณฑ์ระเบียบของสังคมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่ออาชญากรรม โดยที่บุคคลได้ประกอบอาชญากรรม ซึ่งเป็นเพราะ ตกอยู่ในสภาวะทางสังคมที่เขาเผชิญอยู่ และส่งผลสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมในขณะนั้นได้ เป็นสังคมที่ขาดระเบียบ หรือการจัดแย้งทางวัฒนธรรม Durkheim เน้นถึงความสำคัญของระเบียบกฎเกณฑ์ทางสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้เกิดอาชญากรรมได้

Durkheim มีความเห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างในสังคมถือเป็นข้อเท็จจริงทางสังคม (Social Fact) ซึ่งนำมาศึกษาได้ เช่น อาชญากรรม การควบคุมสังคม ระเบียบประเพณี เป็นความ

ผูกพันกัน และเป็นข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในสังคม การควบคุมบังเกิดขึ้นเพื่อให้สังคมมีระเบียบ เมื่อใดก็ตามพฤติกรรมผิดสังคมปรากฏขึ้น หรือที่เรียกว่าอาชญากรรม สังคมจะใช้วิธีการควบคุมสังคม และปฏิบัติต่อผู้ฝ่าฝืนนั้นหรือมีการลงโทษ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่แสดงถึงว่าได้มีการปฏิบัติต่ออาชญากรรมที่เกิดขึ้น(สังคมวิทยาว่าด้วยอาชญากรรมและการลงโทษ ; ร.ศ.ผจงจิตต์ อธิคมนันท์ ; 2529 : 78)

ศาสตราจารย์เฮร์แมน แมนไฮม์(Hermann Mannheim, Comparative Criminology, (London : Routledge Et Kegann Paul,1965),201 – 203.) นักทฤษฎีอาชญาวิทยาแห่งอังกฤษ ได้สรุปว่า ปัจจัยสังคมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรม มีดังนี้

3.1. ครอบครัว เป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญสถาบันหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และมีการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กจนถึงผู้ใหญ่ในวันหน้า ทั้งในด้านความเป็นอยู่ ด้านจิตใจ และอารมณ์ ได้แก่ การต้องการความรัก ความอบอุ่นทางใจ ถ้าหากสมาชิกในครอบครัวได้รับความต้องการทางใจ หรืออารมณ์ที่ดีและสมบูรณ์แล้ว ย่อมส่งผลต่อบุคลิกภาพและบุคลิกที่มีจิตใจหนักแน่นต่อไปในอนาคตเมื่อเติบโต

นักสังคมวิทยาได้ศึกษา พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีส่วนผลักดันให้เกิดการกระทำผิดคิดค้น ถ้าครอบครัวใดมีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดีต่อกันแล้ว ครอบครัวนั้นก็จะมีความสุข ความราบรื่น ความมั่นคง และความเป็นปึกแผ่นให้กับประเทศชาติ เนื่องจากสังคมที่ดั้นเริ่มต้นมาจากครอบครัวที่ดี ถ้าครอบครัวแตกแยกหรือขาดความรักความเข้าใจกันแล้ว สังคมก็จะแตกแยกเป็นเงาตามตัวไปด้วย ดังนั้น ความสามัคคี ความรัก ความไม่เบียดเบียนต่อกันจะเป็นกุญแจที่นำไปสู่ความสุข ซึ่งจะส่งผลทางอ้อมในการช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ลักษณะสัมพันธภาพในครอบครัวอาจแยกกล่าวได้เป็น สัมพันธภาพระหว่างสามีภรรยา ซึ่งถือว่าเป็นสัมพันธภาพที่สำคัญที่สุด เพราะ ถ้าสามีภรรยามีความรักใคร่ เข้าใจซึ่งกันและกันแล้ว ย่อมทำให้ครอบครัวนั้นมีความราบรื่นมั่นคง สมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัวก็จะมีความสุขไปด้วย สัมพันธภาพระหว่างบิดา มารดา และบุตร ซึ่งจะมีพื้นฐานมาจากสัมพันธภาพระหว่างสามีภรรยา เพราะ เมื่อมีการให้กำเนิดบุตรแล้ว ความสัมพันธ์ในครอบครัวก็จะเพิ่มขึ้นเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดา และบุตรตามมา สัมพันธภาพระหว่างพี่น้องจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ภายในครอบครัวอันประกอบไปด้วยความสัมพันธ์พื้นฐาน และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา ดังนั้นบิดามารดาจะต้องคอยดูแลเอาใจใส่ และต้องคอยสอดส่องดูแลพฤติกรรมบุตรของตนตลอดเวลา และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ถ้าครอบครัวใดมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันแล้วจะทำให้ครอบครัวนั้นมีความสุข

3.2. สภาพบ้านแคบ มีส่วนสัมพันธ์กับการเกิดอาชญากรรม เพราะ การที่บิดามารดาแยกกันอยู่ หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหย่าร้างกัน ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายถึงแก่กรรม ซึ่งเป็นผลให้ภายในครอบครัวแตกแยก และไม่มีการปรองดองกันระหว่างบิดามารดาและสมาชิกภายในครอบครัว การที่มารดาต้องมีการระงับที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการหารายได้มาจุนเจือครอบครัวทำให้ต้องออกทำงานนอกบ้านแทนที่จะอยู่เป็นแม่บ้านที่ดี ดังนั้น จึงไม่มีใครให้คำแนะนำและชี้แนวทางให้เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น

3.3. ความยากจน นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และความประพฤติ ครอบครัวยุคใหม่ที่มีความแตกต่างกันในฐานะทางเศรษฐกิจมาก กล่าวคือ คนจนมากกว่าคนรวย ปัญหาสังคมอื่น ๆ โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรมก็จะเกิดขึ้นมากกว่าสังคมที่มีความแตกต่างทางเศรษฐกิจน้อย

3.4. การศึกษา มีส่วนที่จะเสริมสร้างลักษณะนิสัย และพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล เพื่อให้สามารถปรับปรุงตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ จะเห็นได้ว่า อาชญากรส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาค่ำ สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา อุปสรรคที่สำคัญของวรศึกษาเกิดจากภาวะบีบคั้นทางด้านเศรษฐกิจและความต้องการที่จะใช้กำลังแรงงานของเด็ก ภาวะเช่นนี้ย่อมกระทบความก้าวหน้าทางการศึกษาของเด็กโดยปริยาย ซึ่งมีผลให้เด็กกลายเป็นผู้กระทำความผิดในเวลาต่อมา เช่น ผู้ต้องขังหญิงที่ขาดหลักสูตรมัธยมศึกษา และพุทธศึกษา สามารถสรุปได้ว่า เป็นผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาหรือมีการศึกษาน้อย จะมีโอกาสกระทำความผิดได้มาก เนื่องจากขาดความยับยั้งชั่งใจ หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ นั่นเอง

3.5. ชุมชนและเพื่อนบ้าน นักอาชญาวิทยาเชื่อว่า อาชญากรรมมักเกิดขึ้นมากในบริเวณชุมชนที่มีพลเมืองที่หนาแน่น เพราะจะต้องประสบกับความเครียด และความกดดันทั้งทางด้านจิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ มากกว่าคนที่อยู่ในชนบทที่มีพลเมืองอยู่น้อยกว่า และดำเนินชีวิตอยู่อย่างง่าย ๆ ในย่านธุรกิจการค้า อุตสาหกรรมที่มีคนแออัดแออัดเยียด เด็กที่อยู่ในย่านนี้จะได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นแต่ตัวอย่างที่ไม่ดี ทำให้เกิดการเลียนแบบและเอาเยี่ยงอย่าง ประกอบกับบิดามารดาอยากจน มีแต่ความขาดแคลน ไม่มีความรู้ และไม่มีเวลาในการอบรมเลี้ยงดูลูก โอกาสที่เด็กจะก่ออาชญากรรมก็มีมากขึ้น

3.6. อิทธิพลจากวัฒนธรรมและความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ก่อให้เกิดความไม่สมดุลย์ของวัฒนธรรมขึ้น โดยสาเหตุแห่งอาชญากรรมย่อมขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่บังคับ รวมทั้งสาเหตุต่าง ๆ ที่มีส่วนสนับสนุนให้มีการประกอบอาชญากรรมขึ้น

3.7. อิทธิพลจากสื่อมวลชน นับว่าเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติของบุคคลในสังคมเป็นอย่างมาก อาจเป็นสาเหตุช่วยให้อั้วอาชญากรรมขึ้นได้ เพราะ สื่อมวลชนจะออกข่าวแพร่หลายอยู่ทั่วประเทศ ดังนั้น ผู้คนทั่วไปสามารถหาชมหรือหาอ่านได้ง่าย

3.8. หนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ เป็นสาเหตุให้เกิดการก่ออาชญากรรมขึ้นได้ ถ้าผู้อ่านมีจิตใจไม่มั่นคงและเห็นอยู่เป็นประจำ ก็อาจจะถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดีได้โดยไม่รู้ตัว

3.9. ภาพยนตร์ วิทยุ และโทรทัศน์ แม้จะไม่ได้เป็นสาเหตุโดยตรงต่อการเกิดอาชญากรรม แต่ก็มีส่วนทำให้เกิดผลทางอ้อมได้ หากสื่อมวลชนนั้น ๆ ขาดความรับผิดชอบและบิดเบือนความเป็นจริง(ประเสริฐ เมฆมณี ทัศนวิทยา : 304 อ้างถึงใน นางสาวสุรวิทย์ ฉายากุล : 2524 : 21-26)

2.4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Ursistalo (1972) ได้ศึกษาเรื่อง การกระทำผิดซ้ำหลังถูกปล่อยจากเรือนจำ พบว่าสาเหตุที่นักโทษซึ่งถูกปล่อยตัวไปแล้วหันกลับมาเข้าสู่เรือนจำใหม่ เนื่องมาจากสภาพแวดล้อมหลังการพ้นโทษมีความแตกต่างระหว่างการถูกกักกัน ซึ่งจะมีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ (ดาวิตรี ไพฑูรย์ : 2536 : 32)

Carol Smart(1976) มีแนวความคิดไม่ต่างจาก Simon เพียงแต่ Smart ใช้ทฤษฎีบทบาทเป็นหลัก โดยเน้นถึงบทบาทของเพศชายและเพศหญิงที่ถูกกำหนดให้แตกต่างกัน ตั้งแต่การอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่เด็กจนถึงการเรียนรู้ทางสังคม(Socialization) และ Smart ยังกล่าวถึงความเจ็บป่วยทางจิตของสตรีที่เป็นตัวก่อให้เกิดอาชญากรรม โดยอธิบายในแง่ของบุคลิกภาพแปรปรวน(Personality disorders) เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง ความเป็นคนเจ้าอารมณ์ ไร้เหตุผล หลอกลวง และไม่เป็นผู้ใหญ่(immature) เป็นต้น

Waldo and Chireos (1977) ได้ทำการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางสังคมในเรื่องนโยบายเกี่ยวกับการปลดปล่อยจะมีความสัมพันธ์ต่ออัตรากระทำผิดซ้ำ หมายความว่าสังคมมีมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขผู้กระทำผิด หรือให้ความช่วยเหลือก่อนที่จะปลดปล่อยผู้พ้นโทษไปสู่สังคม และพบว่า การกระทำผิดซ้ำในอเมริกาเป็นผลมาจากนโยบายด้านการสงเคราะห์ภายหลังการปลดปล่อย ซึ่งนโยบายนี้ได้ถูกละเลย เพราะรัฐบาลไม่ให้ความสำคัญ (Gordon P.Waldo and Tweodore G. Chireos; 1977 : 177 อ้างถึงใน โสภา ชูพิกุลชัย ; 2524 : 22)

Dale Hoffman(1973) ได้ทำการศึกษาการขัดเกลาทางสังคม(Socialization)ของเด็กชายและเด็กหญิง พบว่า การขัดเกลาทางสังคมสนับสนุนให้ผู้หญิงเกิดการต่อต้านกฎหมาย โดยผู้หญิงได้ถูกสอนให้คัดค้านในเรื่องการถูกจำกัดการแสดงพฤติกรรม และการชอบได้พฤติกรรม

ต่าง ๆ ซึ่งหลังจากนี้อีก 3 ปี ได้เป็นพื้นฐานทางความคิดของทฤษฎีทางสตรีศาสตร์(Eminist Theory)

สุพิศรา สุภาพ (2507) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน กับศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ” พบว่า ครอบครัวเป็นสาเหตุสำคัญที่ผลักดันให้เยาวชนกระทำความผิด กฎหมาย เป็นสภาพครอบครัวที่ขาดระเบียบวินัย เด็กขาดการอบรมให้เป็นคนดี

บุษบง เมฆวิชัย (2523) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ การป้องกันแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนในเขตรับผิดชอบของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ” พบว่า สภาพแวดล้อมของสังคมใน กรุงเทพมหานคร เป็นสาเหตุของปัญหาเด็กและเยาวชน เด็กเรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่ดีใกล้ ๆ ตัว และนำมาเป็นแบบอย่าง เด็กส่วนใหญ่ที่กระทำความผิดจะมีการศึกษาค่ำ และอาศัยอยู่ในชุมชนแออัด

อัญญา ทองคั้น (2538) ได้ศึกษาเรื่อง “ การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในประเทศไทย ” พบว่า เด็กและเยาวชนชายกระทำความผิดมากกว่าเด็กและเยาวชนหญิง เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด มีการศึกษาค่ำเพียงระดับประถมศึกษา และมาจากครอบครัวที่ยากจน ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดส่วนใหญ่กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เพราะต้องการเงิน นอกจากนี้ การคบหาสมาคมกับผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนยังมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนด้วย

อนันต์ชัย เกื่อนธรรม และคณะ (2529) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ การกระทำผิดของเยาวชนในประเทศไทยและแนวทางการควบคุม ” พบว่า เยาวชนชายกระทำผิดมากกว่าเยาวชนหญิง โดยอยู่ในช่วงอายุ 18-25 ปี มากที่สุด การพนัน และสิ่งเสพติดเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การกระทำผิดของเยาวชน เยาวชนที่กระทำความผิดมีความรู้สึกว่ามีบิดามารดารักลูกไม่เท่ากัน และมีการไล่ตนออกจากบ้านเมื่อโกรธหรือไม่พอใจตน เยาวชนที่กระทำความผิดส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดาไม่มีการศึกษาค่ำและมีบุตรมาก เยาวชนที่กระทำความผิดส่วนใหญ่มีการศึกษาค่ำไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเยาวชนที่กระทำความผิดมักคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น ชอบเที่ยวกลางคืน ชอบเล่น การพนัน ดินยาเสพติด ซึ่งการคบเพื่อนถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เยาวชนกระทำความผิด

เสาวตรี ไพฑูรย์ (2536) ได้ศึกษาเรื่อง “ ปัจจัยที่นำมาสู่การกระทำผิดซ้ำของสตรี ” พบว่า หญิงอายุมากจะกระทำผิดซ้ำมากกว่าหญิงที่มีอายุน้อย ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ ผู้ต้องขังหญิงที่มีระดับความผูกพันกับครอบครัวต่ำมีความสรีทธาต่อกระบวนการยุติธรรมต่ำกว่ากระทำผิดซ้ำสูง และผู้ต้องขังหญิงชอบแสดงออกซึ่งความรุนแรงสูง ผู้ต้องขังหญิงที่มีระดับความยากลำบากในการตัดสินใจกระทำผิดครั้งแรกสูงจะกระทำผิดซ้ำสูง ส่วนสาเหตุที่ผู้ต้องขังหญิงกระทำผิดซ้ำ เพราะ ต้องการมีทรัพย์สินเงินทองให้มาก ๆ

พิสมัย พิบูลย์ศักดิ์ (2510) ได้ทำการศึกษาเรื่อง " การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในครอบครัวตามทัศนคติของเด็กที่กระทำผิดและเด็กที่ไม่ได้กระทำผิดกฎหมาย " ผลการวิจัยพบว่า บิดามารดาให้ความสนใจเด็กที่กระทำผิดกฎหมายน้อยกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย บิดามารดาของเด็กที่กระทำผิดกฎหมายจะไม่เข้มงวดกวดขันต่อความประพฤติของเด็กบรรดาภายในครอบครัวไม่ค่อขราบรื่น ตัวเด็กที่กระทำผิดกฎหมายก็ไม่ค่อมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวเท่ากับเด็กที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย

ศิริพร หลิมศิริวงศ์ (2511) ได้ทำการศึกษาเรื่อง " ปัญหาทางครอบครัวที่ทำให้เด็กต้องมาอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง " พบว่า ปัญหาสัมพันธภาพภายในครอบครัวผลักดันให้เด็กต้องหนีออกนอกบ้าน และคบเพื่อนเลว จนในที่สุดก็กระทำผิดกฎหมาย ความเป็นอยู่ภายในครอบครัวที่ทำให้เด็กต้องเป็นเช่นนี้คือ บิดามารดาหย่าร้างกัน การมีคู่อรองใหม่ของบิดา หรือมารดา เด็กขาดการอบรม ขาดความรัก และบางครอบครัวเด็กเป็นที่ระบายนามณ์ที่ไม่ดีของบิดา

เสาวภา วัชรกิตติ(2521) ได้ทำการศึกษาเรื่อง " สาเหตุของปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดในเขตกรุงเทพมหานคร " โดยศึกษาถึง ปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิด ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2508-2518 พบว่าเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มกระทำผิดสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยมีสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมทางครอบครัวหรือสภาพทางอารมณ์ การคบเพื่อนและสาเหตุทางเศรษฐกิจของครอบครัว ตลอดจนสิ่งแวดล้อมและลักษณะที่อยู่อาศัย

อัญราพรรณ เทศะประณะ(2524) ได้ศึกษาเรื่อง " การวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน " พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำจะมีการศึกษาดำ ครอบครัวเป็นลักษณะของครอบครัวเดี่ยวในบ้านเช่า หรือในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรม มักจะเป็นบุตรคนโตหรือคนสุดท้องที่มีจำนวนพี่น้องมาก และมีการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม แต่ให้ความรักน้อย

วรรณวรรณ ศิลปะประกอบ(2506) ได้ศึกษาเรื่อง " การสำรวจลักษณะสภาพของการกระทำผิดของเยาวชนประเภททำร้ายร่างกายที่มีถึงศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ปี พ.ศ.2506 " พบว่าเยาวชนกระทำผิดส่วนใหญ่จะมีระดับการศึกษาเพียงชั้นประถมปีที่ 4 รองลงมาสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่ฐานะอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาได้แก่ ความยากจน มูลเหตุส่วนใหญ่ถูกชักจูงจากผู้อื่น การจ้างวานใช้และการบันดาลโทสะ คามลำคืบ

ร่ำพิง ศรีวิเชียน (2506) ได้ศึกษาเรื่อง " ลักษณะสภาพของเยาวชนที่กระทำผิดผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่มาถึงศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง " พบว่า เยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ในการอบรมสั่งสอนและครอบครัวมีสภาพบ้านแตกสาแหรกขาด

2.5. สรุปผลงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม

พบว่า ครอบครัวที่ขาดการอบรมทางด้านระเบียบวินัย ขาดการจัดเวลาทางสังคม การคบเพื่อน และสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่ต้องอยู่ในชุมชนแออัด สัมพันธภาพภายในครอบครัวไม่ดี บิดามารดาไม่ให้ความสนใจและรักลูกไม่เท่ากัน บางครั้งก็ไล่บุตรของตนออกจากบ้านเมื่อโกรธและไม่พอใจ หรืออาจจะใช้เด็กในทางระบายนามณ์ และพบว่า ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่จะมีฐานะทางครอบครัวที่ยากจน มีการศึกษาดำ อยู่ในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรม ครอบครัวมีการดูแลแบบเข้มงวดแต่ให้ความรักน้อย

3. ปัจจัยทางจิตใจ

3.1. แนวคิด

ผู้ชำนาญการทางด้านโรคจิตได้กล่าวถึงอาชญากรรม ว่าเป็นผลมาจากความบกพร่องทางสมอง บุคลิกภาพ โรคจิตจากการล้มตัว สภาพแวดล้อมที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมทางอาชญากร ความกระทบกระเทือนทางอารมณ์ ความวิตกกังวล แต่อาชญากรรมเหล่านั้นเป็นผู้ที่มีจิตไม่ถึงกับผิดปกติ แต่เป็นบุคคลจำพวกที่มีอารมณ์ขัดแย้งแปรปรวน โดยเฉพาะในทัศนะของ Freud ที่ได้กล่าวถึงการพัฒนาบุคลิกภาพและอารมณ์ของเด็กว่าเป็นผลมาจากประสบการณ์ทางครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาของเด็ก ซึ่งถ้าบิดามารดาไม่ได้ให้ความรักความอบอุ่น และขาดการดูแลแล้วจะส่งผลกระทบต่อการแสดงออกทางอารมณ์ของเด็กที่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางอาชญากรได้

นักวิชาการที่สนใจได้อธิบายว่า ผู้กระทำความผิดเป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางจิต เช่น นักจิตวิทยาชาวฝรั่งเศส ชื่อ Alfred Binet เป็นบุคคลแรกที่ใช้การทดสอบเชาว์ปัญญา และความฉลาดเฉลียว Binet ได้ศึกษาความเสื่อมทางจิต (mental retardation) ของนักเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่งร่วมกับ Theodore Simon และได้ตั้งเกณฑ์ในการทดสอบสติปัญญา ซึ่งมีผลงานเป็นที่รู้จักอันหนึ่ง คือ Binet and Simon Scale (ผจงจิตต์ อธิคมนันท์ ; 2533 : 73 – 74)

นักจิตวิทยาจะพิจารณาพฤติกรรมทางอาชญากรว่ามีสาเหตุมาจากความไม่สมประกอบทางบุคลิกภาพ เช่น สภาพจิตไม่ปกติ ประสบการณ์ที่เลวร้าย และสภาพแวดล้อมที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมทางอาชญากร ว่าสืบเนื่องมาจากความกระทบกระเทือนทางอารมณ์ อันเป็นผลให้เกิดความวิตกกังวล ปัจจุบันจิตแพทย์ก็ลงความเห็น ว่า โรคจิตมีส่วนผลักดันให้คนใช้ต้องประกอบอาชญากรรม ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อสังคมได้ ซึ่งสามารถแยกได้เป็น 2 ประเภท ดังจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

ประเภทที่ 1 Functional Psychoses หมายถึง ความเจ็บป่วยทางจิต หรือ “โรคจิต” โดยสมมุติฐานมาจากแรงจูงใจ และแรงผลักดันภายในอันเป็นผลมาจากสภาพอารมณ์และจิตใจ ซึ่งแยกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1.1. Schizophrenia เป็นโรคจิตที่มีอาการแสดงออกแตกต่างไปจากข้อเท็จจริง โดยจะสร้างจินตนาการไปตามความรู้สึก และอารมณ์ ซึ่งจะพบในบุคคลธรรมดาและผู้ที่เป็นอาชญากร อุปสรรคที่สำคัญของการวินิจฉัยโรคนี้ คือ ลักษณะเบี่ยงเบนของสภาพจิตที่ไม่สามารถจะค้นพบได้โดยง่าย โดยจิตแพทย์ได้จำแนกลักษณะของโรคจิตชนิดนี้ออกเป็น 4 ประเภท คือ

1). แบบธรรมดา(The Simple Form) มีลักษณะเฉื่อยชาทางอารมณ์ ชอบเก็บตัวอยู่เงียบ ๆ เรียกว่า “Apathy or Indifference” อาการของโรคจะก่อตัวเป็นระยะเวลาอันยาวนาน มีความหลงผิด และเข้าใจผิดในข้อเท็จจริง คนไข้จะมีแนวโน้มในการประกอบอาชญากรรมในคดีอุกฉกรรจ์ ถ้าคนไข้เป็นเพศหญิงมักจะถูกหลอกลวงไปเป็นโสเภณีได้ง่าย

2). Hebephrenic Schizophrenia จะมีอารมณ์ที่รุนแรง ไม่ยอมรับสภาพความเป็นจริงของสังคมและตนเอง มักจะพบในกลุ่มเด็กวัยรุ่น ซึ่งจะนำไปสู่สภาพการเป็นอาชญากร

3). Catatonic Disorders: ผู้ป่วยจะไร้สมรรถภาพในการตัดสินใจ และไม่สามารถกระทำการใด ๆ โดยตนเองได้ จะต้องเป็นผู้บังคับสั่งการหรือควบคุม คนไข้จะปฏิบัติตนโดยไร้ความสำนึก มีความบกพร่องในการเคลื่อนไหว แต่จะมีอารมณ์ที่ต้องการจะฆ่าตัวตาย ซึ่งในกลุ่มอาชญากรมักจะ ไม่ปรากฏว่าป่วยเป็นโรคนี้

4). Paranoid Schizophrenia โรคชนิดนี้มีอันตรายมาก คนไข้จะเกิดจินตนาการที่ผิดจากข้อเท็จจริง ผู้ป่วยจะสามารถก่อคดีอุกฉกรรจ์ได้โดยง่าย เพราะจะคิดว่าการประกอบอาชญากรรมของตนนั้นเป็นการกระทำที่ถูกต้องเหมาะสม

1.2. Paranoia เป็นโรคชนิดหนึ่งที่มีอันตรายต่อผู้ป่วยและสังคมอย่างมาก ปกติจะไม่แสดงอาการออกมาให้เห็นจนกว่าจะสายเกินกว่าที่จะแก้ไขได้ แต่ผู้ป่วยโรคนี้อาจมีความเข้าใจในเหตุผล ความเข้าใจในเหตุผลนั้นอยู่บนรากฐานของความผิดพลาด และเชื่อว่าการกระทำของตนเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ผู้ป่วยมีแนวโน้มที่จะประกอบอาชญากรรมประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ในขณะที่เชียวกันก็มีความสามารถที่จะปิดบังอำพรางการกระทำผิดของตนได้อย่างแนบเนียน

1.3. Manic Depressive Psychoses หรือบางกรณีเรียกว่า “ จิตผันผวน หรือจิตแปรปรวน ” ความผันแปรของจิตอาจจะเป็นอยู่ในระยะเวลาหนึ่ง ผู้ป่วยจะไร้สมรรถภาพในการใช้วิจารณญาณหรือการตัดสินใจ รายที่มีอาการหนักจะเกิดภาพลวงตา(Illusion) และภาพหลอน(Hallucination) บ่อย ๆ อันก่อให้เกิดการเข้าใจผิดและมีลักษณะ ได้ตอบที่รุนแรง จะมีลักษณะอาการ

ที่ตื่นเต้น มีความรู้สึกที่ต่อสู้กันระหว่างความคิดถูกในลักษณะของ Depression คือ อาการซึมเศร้า คนไข้จะปราศจากการสนใจในภาวะต่าง ๆ มีความคิดติดพันอยู่กับสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะ

1.4. Involutional Melancholia จะปรากฏในคนไข้ที่มีอายุเกินกว่า 40 ปีขึ้นไป โดยผู้ป่วยจะมีลักษณะกระวนกระวาย รุ่มร้อน หงอยเหงา ซึมเศร้า ถือเอาความรู้สึกนึกคิดของตนเองเป็นใหญ่ มีความงมแงยและวิตกกังวลอย่างรุนแรง

ประเภทที่ 2 Organic Psychoses ผู้ป่วยด้วยโรคนี้มักจะมีอาการทั้งทางใจและทางประสาทปนเปกัน โดยจิตแพทย์ได้จำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้ คือ

2.1. General Paresis จะปรากฏในบุคคลที่สูงอายุหรือวัยกลางคน คนไข้จะมีอาการเจ็บป่วยทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะทำให้เป็นอัมพาตและถึงตายได้ในที่สุด ลักษณะของ Paresis จะประกอบไปด้วยความเลื่องลอยของสติ ความงุนงงของจิต จิตใจวอกแวก ความอ่อนไหวง่าย มีอาการหลงลืม ไม่ยอมรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว บางรายจะเกิดภาพหลอนและมีความหลงผิดอย่างงมแงย ในระยะเริ่มแรกคนไข้อาจจะก่ออาชญากรรมขึ้นได้

2.2. Senile Psychoses จะมีอาการหลงลืมเหตุการณ์ในอดีตอย่างสิ้นเชิง เกิดความผิดพลาดในการตัดสินใจ มีการยึดมั่นในตนเองจนขาดหลักเหตุผล บางกรณีอาจเกิดการหลงผิดและเกิดภาพหลอนอันก่อให้เกิดพฤติกรรมทางอาชญากรรมได้ หรือทำให้มีประสมการณ์ในการร่วมเพศก่อนวัยอันควร

2.3. Epileptic Disorders หรือเรียกสั้น ๆ ว่า "Epilepsy" ซึ่งมีอยู่หลายลักษณะ กล่าวคือ Grand Mal เป็นลักษณะอาการของจิตใต้สำนึก ประกอบกับปฏิกิริยาที่เกิดจากกล้ามเนื้อที่ผิดปกติ Petit Mal การขาดสติหรือความสำนึก และ Jacksonian Epilepsy ได้แก่ การสูญเสียพลังงานในร่างกาย จะมีอาการเหมือนคนหมดเรี่ยวแรง ขณะเดียวกันก็จะมีอาการแทรกซ้อนของโรคจิตชนิดอื่น ๆ ผู้ป่วยด้วยโรคนี้นั้นสามารถประกอบอาชญากรรมได้โดยง่าย โดยเฉพาะ Epilepsy ที่มีส่วนผลักดันให้เกิดอาการด้นด้านทางอาชญากรรม

2.4. Psychoneuroses และ Neuroses เป็นคำที่นำมาใช้แทนกันอยู่เสมอ "พรอยด์" ได้แบ่งลักษณะของโรคนี้นี้ออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกเป็น True Neuroses, Neurasthenia และ Anxiety Neurosis ซึ่งเชื่อว่ามีสมมุติฐานมาจากความว้าเหว่ทางจิตเพศ ส่วนกลุ่มที่สอง คือ Psychoneuroses Hysteria และ Obsessional Neuroses เกิดจากความกดดันทางเพศตั้งแต่ในวัยเด็ก อันเนื่องมาจากการผิดปกติของด้อม Oedipus

เราได้ทราบแล้วว่าอาการของโรคจิต(Psychoses) และประสาท(Neuroses) แตกต่างกันในการวิเคราะห์ ซึ่งจะเห็นว่าสาเหตุของโรคประสาทมีอยู่หลายประการด้วยกัน และจะพบอยู่เสมอในบุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นเรื่องที่ยึดเนื่องมาจากการขัดแย้งกันระหว่างบุคลิกภาพกับสภาพ

แวดล้อมในชีวิตเริ่มแรกหรือในวัยหนุ่มสาว ซึ่งตามปกติแล้วการเป็นโรคประสาทนี้จะไม่นำไปสู่สภาพของการเป็นอาชญากร เพราะ โรคประสาทจะไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการตัดสินใจและการใช้สติปัญญา ไม่เกี่ยวกับการกระทำที่แปลก ๆ หรือมีลักษณะวิปริต อย่างไรก็ตามในกลุ่มคนไข้โรคประสาทที่มีอาการร้ายแรง บุคลิกภาพของคนไข้จะได้รับความกระทบกระเทือนอย่างหนักทั้งทางด้านจิตใจและพฤติกรรม โรคประสาทประเภทนี้มีลักษณะใกล้เคียงหรือมีแนวโน้มที่จัดอยู่ในประเภทโรคจิต

2.5. Obsessive-Compulsive และ Impuls Neuroses อาจจะอยู่ในประเภท Obsessional Neuroses หรือ Psychosthenia คือ จะขาดความอดทน ขาดหลักเหตุผลในการกระทำ ผู้ป่วยด้วยโรคชนิดนี้จะได้รับความทุกข์ทรมาน และอาจเป็นอันตรายต่อสังคมได้

2.6. Hysteria เป็นความเจ็บป่วยทางร่างกายในระยะเริ่มแรก นักวิชาการหลายท่านเรียกโรคชนิดนี้ว่า “ Psychosomatic Disorder ” ซึ่ง Hysteria เป็นสาเหตุที่ทำให้คนไข้มีพฤติกรรมผิดปกติ ขาดการควบคุมตนเอง และมีแนวโน้มที่จะก่ออาชญากรรมได้

2.7. Neurosthenia and Anxiety Neuroses เกี่ยวกับสภาพที่ตรึงเครียดและได้รับความกดดันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานจนขาดความอดทน มีการแสดงลักษณะที่รุนแรง ขาดการควบคุมทางด้านอารมณ์ ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นอาชญากร

3.2. ทฤษฎีนิเวศจิตวิทยา (Ecological Psychology)

Bronfenbrenner(1986) กล่าวว่า นิเวศจิตวิทยา เป็นการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ในสภาวะแวดล้อมอย่างเป็นระบบ ทั้งระบบจุลภาค(Micro) และมหภาค(Macro) ทั้งในระดับนิ่ง (Static) และระดับเคลื่อนไหว(Dynamic) เป็นการนำเอาสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของมนุษย์มาวิเคราะห์ร่วมกับสภาพที่เกิดจากตัวมนุษย์เอง นิเวศวิทยา (Ecology) มาจากภาษากรีก “ Giklos ” แปลว่า บ้านหรือที่อยู่ และ “ Logos ” แปลว่า การมีเหตุผลหรือความคิดเฉพาะ ความหมายของนิเวศวิทยา คือ วิทยาศาสตร์ที่ว่าด้วยแหล่งที่อยู่ รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งมีชีวิต (Organism) กับสิ่งแวดล้อม(Environment) และธรรมชาติ (Nature) นิเวศวิทยา จึงมีลักษณะที่เรียกกันว่า “ Multidisciplinary Approach ” และ เมื่อนำแนวทางความคิดทางนิเวศวิทยาไปใช้ในการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ จึงเป็นการนำเอาสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งสิ่งมีชีวิต อันได้แก่ มนุษย์ด้วยกันเอง สัตว์ พืช และสิ่งที่ไม่มีชีวิต เช่น สถานที่ วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ

มนุษย์ และมีส่วนสัมพันธ์ มีการปะทะสังสรรค์กันเอง และต่อมนุษย์ในสิ่งแวดล้อม มาวิเคราะห์ กับลักษณะเฉพาะตัวของมนุษย์ผู้นั้น (Characteristics) เพื่อทำความเข้าใจถึงพฤติกรรม กระบวนการคิด การกระทำของมนุษย์ในสภาพแวดล้อมนั้นๆ ซึ่ง Bronfenbrenner ได้นำแนวคิดนี้มาใช้ในการทำความเข้าใจเด็ก และเยาวชน โดยเน้นบทบาทหน้าที่ของสิ่งแวดล้อมในระดับต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างเฉียบพลัน เช่น อุบัติเหตุการตายของผู้ใกล้ชิด และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นตามขั้นตอนการพัฒนากายของชีวิต เช่น การที่เด็กออกเดินทางจากบ้านไปโรงเรียน และจากโรงเรียนไปมหาวิทยาลัย

Bronfenbrenner มองสภาพปัญหาจากแนวคิดเชิงพัฒนาการ โดยได้นิยามว่า หมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่ไม่มีที่สิ้นสุดอันเนื่องจากการรับรู้ของมนุษย์ และการมีปฏิกิริยาตอบโต้สิ่งแวดล้อมของมนุษย์ ซึ่งจะนำไปตามการรับรู้ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นมนุษย์ สัตว์ พืช วัตถุสิ่งของ สถานที่ หรืออื่นใดก็ตามที่แวดล้อมตัวมนุษย์ และมีผลต่อความนึกคิดและจิตใจของมนุษย์ในสภาวะเช่นนั้น สภาวะแวดล้อมตามความคิด และการรับรู้ของเด็กนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งกว่าลักษณะทางกายภาพของสภาวะแวดล้อมตามที่ปรากฏเป็นประจักษ์อยู่ ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการของเด็กมี 2 ส่วน คือ

1. ระบบของสภาวะแวดล้อมต่างๆ นอกครอบครัว เช่น ระบบเศรษฐกิจการเมือง
2. กระบวนการที่เกิดขึ้นระหว่างสมาชิกในครอบครัว ซึ่งในส่วนนี้จะเห็นผลมาจาก ระบบภายในครอบครัว และกระบวนการต่าง ๆ จะส่งผลกระทบต่อเด็ก

จาก ระบบภายในครอบครัว และกระบวนการต่าง ๆ จะส่งผลกระทบต่อเด็ก

Bronfenbrenner มองสิ่งแวดล้อม (Environment) เป็นระบบซึ่งประกอบไปด้วยระบบย่อยๆ มากกว่า 2 ระบบขึ้นไป ซึ่งมีการปะทะสังสรรค์กัน ดังนี้

ก.) ระบบจุลภาค (Micro System) หมายถึง รูปแบบ กิจกรรมต่าง ๆ บทบาท และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในครอบครัว ทุกอย่างที่อยู่ในระบบนี้ไม่ว่าจะเป็นบทบาท หรือกิจกรรมย่อมเป็นไปตามการรับรู้ของเด็ก ฉะนั้น บทบาท กิจกรรม หรือความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในครอบครัวเดียวกันของมนุษย์ 2 คน (พี่น้อง) อาจจะไม่เหมือนกัน ต่างกันตามการรับรู้ของเด็กแต่ละคน กลุ่ม และชุมชน

ข.) ระบบมัชฌิมภาค แบ่งย่อยได้เป็น

1). ระบบมัชฌิมจุลภาค (Meso System) อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างระบบจุลภาค (Micro System) สองหรือสามระบบ หรืออาจจะมากกว่านั้น โดยในระบบย่อยแต่ละระบบจะเกี่ยวข้องกับมนุษย์โดยตรงที่เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรม เป็นผู้กระทำ เป็นผู้มีบทบาท และมีการปะทะสังสรรค์กับบุคคลอื่น ๆ ในระบบนั้น เช่น ครูดีเด็ก เด็กเล่นกับเพื่อนในโรงเรียน อนุบาล เด็กในกลุ่มเด็กละแวกบ้าน เด็กกับเพื่อนวิ่งขายพวงมาลัยตามเต๊นท์ด้วยกัน เป็นต้น

2). ระบบมีซิมมิกภาค (Exo System) เช่นเดียวกับระบบมีซิมมิกจุลภาคจะอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างระบบจุลภาค (Micro System) สองหรือสามระบบ หรืออาจจะมากกว่านั้น แต่ในระบบย่อยแต่ละระบบจะไม่เกี่ยวข้องกันโดยตรง จะไปเน้นถึงลักษณะทางกายภาพของสิ่งแวดล้อม สถานที่ที่สมาชิกในครอบครัวอื่น ๆ สมาชิกในครอบครัว โรงเรียนมีการปะทะสังสรรค์ซึ่งกันและกัน อาทิ สภาพะในการทำงานของบิดามารดาที่เพื่อนบ้าน ครูกับนักสังคมสงเคราะห์ในโรงเรียน ซึ่งการปฏิสัมพันธ์ปะทะสังสรรค์กันตามสถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งภายในบ้านนี้ จะส่งผลต่อมนุษย์ในเรื่องการรับรู้ของตัวเอง และการรับรู้สิ่งแวดล้อม

3). ระบบมหภาค (Macro System) ระบบนี้จะเป็นการพิจารณาถึงสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของวัฒนธรรม วิธีการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคม สถาบันทางสังคมต่าง ๆ ที่เป็นสถาบันหลักในการรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรม รวมทั้งนโยบายของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อปะทะสังสรรค์ของระบบต่าง ๆ ในระดับต่าง ๆ ซึ่งมนุษย์ในสังคมต่างก็เผชิญอยู่ในเหตุการณ์ประจำวัน สภาพะต่าง ๆ ในระบบนี้จะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างระบบจุลภาค และจะมีผลต่อเนื่องกับการรับรู้ของมนุษย์แต่ละคน

Bronfenbrenner ได้เน้นถึงความสัมพันธ์ของช่วงต่อ (Transition) ของการเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงวัยว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงทางนิเวศ (Ecological Transition) ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อสภาพแวดล้อมของเด็กเปลี่ยนไป อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงบทบาท สถานการณ์ หรือทั้งสองอย่างตามการเปลี่ยนแปลงของอายุ (ปี) ของเด็กที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี (Chrono System) ตามสภาพการเจริญเติบโตและการตามธรรมชาติภายในตัวมนุษย์ ผู้กำลังเปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อมโดยสุระบบการเปลี่ยนแปลงไปตามอายุของเด็กนี้ ขึ้นอยู่กับการปะทะสังสรรค์ระหว่างเด็กและสิ่งแวดล้อม มิใช่ขึ้นอยู่กับเฉพาะกับการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติภายในตัวเด็กเท่านั้น

การเปลี่ยนแปลงตามอายุ (Chrono System) แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

(1) การเปลี่ยนแปลงที่เด็กส่วนใหญ่ประสบเหมือน ๆ กัน (Universal) เช่น การที่บิดามารดาส่งลูกเมื่อมีอายุได้ประมาณ 2 ขวบขึ้นไป แล้วนำไปฝากเลี้ยงตามสถานรับเลี้ยงเด็กตามศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน หรือตามบ้านญาติ การที่บิดามารดากระทำเช่นนี้ทำให้เด็กต้องเผชิญกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับมีซิมมิกจุลภาค (Meso System) เด็กจะมีความสัมพันธ์ปะทะสังสรรค์กับผู้ใหญ่ และเด็กแปลกหน้าในสถานที่ที่ไม่คุ้นเคย เป็นการเปลี่ยนสภาวะทางนิเวศจากบ้านที่ตนเองคุ้นเคย และจากผู้ที่ตนเองคุ้นเคยไป พอเด็กอายุได้ประมาณ 5-6 ขวบ บิดามารดา ก็จะส่งไปโรงเรียนอนุบาล จากนั้นเมื่ออายุมากขึ้นก็จะไปเรียนต่อที่โรงเรียนประถมและโรงเรียนมัธยมตามลำดับ การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงตามอายุของเด็ก ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ครอบครัวและเด็กสามารถคาดเดาได้ โดยเฉพาะ

เมื่อเด็กมีอายุมากขึ้น การรับรู้บทบาท กิจกรรมของตนเอง หรือของผู้อื่น และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวจะเปลี่ยนไป ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงในระบบจุลภาค (Micro System)

(2) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของครอบครัว ซึ่งเป็นผลมาจากสภาพความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ อาทิ การที่บิดามารดาหย่าร้างกันหรือการที่บิดามารดาไม่อยู่บ้านเป็นเวลานานและทิ้งให้เด็กอยู่ในความดูแลของปู่ย่า ตายาย หรือญาติของคุณลักษณะการเปลี่ยนแปลงนี้ไม่ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างปกติธรรมดาทั่วไป(Universal) แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่บ่งบอกถึงความเปราะบางของแต่ละครอบครัวของแต่ละบุคคล (Non Universal)

Brofenbrenner (1979 - 1986) ได้นำแนวคิดนิเวศจิตวิทยา มาใช้ทำความเข้าใจเด็กและเยาวชน โดยการเน้นบทบาทและหน้าที่ของสิ่งแวดล้อมในระดับต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นมาอย่างเฉียบพลัน(อุบัติเหตุ) และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นมาตามขั้นตอนพัฒนาการปกติของชีวิต อาทิ การที่เด็กจากบ้านไปโรงเรียน จากโรงเรียนไปมหาวิทยาลัย Brofenbrenner มองสภาพปัญหาจากแนวคิดเชิงพัฒนาการ โดยได้นิยามพัฒนาการว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่ไม่มีที่สิ้นสุดอันเนื่องมาจากกรรับรู้ของมนุษย์ และการมีปฏิกริยาตอบโต้สิ่งแวดล้อมของมนุษย์ผู้นั้น ซึ่งจะนำไปตามการรับรู้ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป แนวคิดทางนิเวศจิตวิทยา มุ่งเน้นสิ่งที่มนุษย์รับรู้ ไม่ว่าจะสิ่งนั้นจะเป็นมนุษย์ สัตว์ พืช วัตถุสิ่งของ สถานที่หรืออื่นใดตามที่แวดล้อมตัวมนุษย์ และมีผลต่อความนึกคิดจิตใจของมนุษย์ในสภาวะนั้น

3.3. ทฤษฎีจิตสังคมน

เทอร์เนอร์(Turner 1986 : 485-498) ได้ทำการรวบรวมทฤษฎีจิตสังคมนจากงานของแมรี ริชมอนด์, กอร์ดอน แฮมิลตัน(Gordon Hamilton), เมตซี ลิบบี (Betsy Libby), เบอร์ธา เรย์โนลด์(Bertha Reynolds), แอนเนตต์ การ์เรตต์(Annette Garret), ลูซิลล์ ออสติน(Lucille Austin), และ ฟลอเรนซ์ ฮอลลิส(Florence Hollis) เป็นต้น พื้นฐานของทฤษฎีมาจากองค์ความรู้ในสาขาวิชาจิตวิทยา โดยเฉพาะ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ ผสมผสานกันกับองค์ความรู้ในสาขาสังคมวิทยา ทฤษฎีจิตสังคมนจึงเน้นเป็นพิเศษในเรื่อง " การศึกษาทางประวัติสังคมน " หรือ " Psychosocial study " ซึ่งให้ความสำคัญอย่างมากกับการค้นหาบุคลิกภาพของคน โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกเข้าไปในประวัติหรืออดีต การประเมินชีวิตของผู้ใช้บริการอย่างละเอียดทุกแง่มุม สิ่งที่เน้นเป็นพิเศษเฉพาะของทฤษฎีจิตสังคมน ก็คือ " การวิเคราะห์วินิจฉัย " (Diagnosis) โดยกำหนดกรอบการวิเคราะห์วินิจฉัยได้ 3 ประการใหญ่ คือ

- (1) การวิเคราะห์ดุลพลวัตหรือความเคลื่อนไหว(Dynamics)
- (2) การวิเคราะห์สาเหตุหรือสาเหตุต้นค่อของปัญหา(Etiological factors)

(3) การวิเคราะห์โดยการจำแนกแยกแยะ(Classificatory)

ทฤษฎีจิตสังคม มีเป้าหมายการทำงานที่ครอบคลุมทั้ง (1) ระบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น พ่อแม่กับลูก สามีกับภรรยา และระบบครอบครัว เป็นต้น และ (2) ระบบบุคลิกภาพของบุคคลแต่ละคนไปพร้อม ๆ กัน สิ่งที่น่าสังคมนสงเคราะห์มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง การควบคุมตนเอง สมรรถภาพในการทำงาน กลไกป้องกันตนเอง ทางจิต ระบบมโนธรรมและอุดมคติของอดีต ความสามารถในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น แนวโน้มการเป็นปฏิปักษ์กับผู้อื่น การใช้ท่าทีที่ก้าวร้าวกับผู้อื่น พัฒนาการในเรื่องความคิดเกี่ยวกับเพศ ตลอดจนการบรรลุวุฒิภาวะของบุคคล(วันทนา วาณิชะสิน , สุรางค์รัตน์ วสินารมภ์ และกิติพัฒน์ นนทปัทมะคุลย์ : 2537 : 66-68)

3.4. ทฤษฎีทางจิตเวทศาสตร์ หรือทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psyanalytic Theory)

ผู้เป็นบิดาแนวคิดนี้ คือ ซิกมันด์ ฟรอยด์(Sigmund Freud) (นวลจันทร์ ทักสินชัย กุล : 2529 : 15 และอุษา คงสาย : 2538 : 18-19) ซึ่งฟรอยด์ได้กล่าวถึง อิทธิพลแรงงูใจที่เป็นสาเหตุทำให้มนุษย์กระทำสิ่งต่าง ๆ โดยได้เสนอโครงสร้างทางจิตใจของมนุษย์ประกอบไปด้วย องค์ประกอบ 3 อย่าง คือ Id Ego และ Super Ego โดย Id เป็นองค์ประกอบด้านชีวซึ่งรวมถึง สัญชาตญาณต่าง ๆ และเป็นระบบต้นกำเนิดของบุคลิกภาพที่มีมาตั้งแต่แรกเกิด ด้วยแรงขับทางสัญชาติพื้นฐานลักษณะของจิตใจหรือการทำงานของสมองยังหยาย มีแต่ค้นหาความพอใจเป็นที่ตั้ง การทำงานเป็นขบวนการของความคิดขั้นปฐมภูมิ คือ เป็นการตอบสนองทางสัญชาตญาณโดยตรงและทันทีที่ Id เป็นส่วนที่อยู่ในระดับจิตได้ส่วนนี้ที่มีต่อสภาพต่าง ๆ รอบตัว เป็นส่วนที่ยังไม่ได้ขัดเกลารวม ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะชี้ถึงความแตกต่างระหว่างตนเองกับสภาพแวดล้อม ถูกปกครองโดยหลักของความพึงพอใจ Ego เป็นระบบบุคลิกภาพที่พัฒนาขึ้นที่ได้จากการเรียนรู้ ได้แก่ ความรู้จักคิด ตัดสินใจ รู้จักเลือก มีความสำนึกขึ้นอยู่ในระดับจิตรู้สำนึก และเป็นตัวประสานให้เกิดความสมดุลระหว่างแรงกดดันของ Id และแรงกดดันจากภายนอกเพื่อให้บุคคลเป็นที่ยอมรับจากสังคม Ego ถูกชักนำโดยหลักของความเป็นจริงในสังคม Super Ego ทำหน้าที่ตามหลักแห่งความจริง มีเหตุผล ปรับความพอใจตามสัญชาตญาณให้เข้ากับความเป็นจริงในชีวิต ส่วน Super Ego เป็นองค์ประกอบด้านมโนธรรมทางสังคม เป็นระบบสุดท้ายของบุคลิกภาพที่เกิดขึ้นและเป็นตัวแทนของอุดมคติด้วย อีกทั้งยังเป็นส่วนของบุคลิกภาพซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกริเคชอบชั่วดี ศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และศาสนา ครอบครัวจะเป็นผู้ปลูกฝังมโนธรรม เป็นการสอนว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ ถ้าทำผิดจะถูกลงโทษ มีการ

สอนให้กลัวบาป การสร้างคุณธรรมนี้จะค่อย ๆ สะสมขึ้นตั้งแต่อายุ 5 ขวบ ให้เข้าใจถึงความดี ความรัก และความกตัญญู เป็นต้น

การกระทำความคิดหรือการก่ออาชญากรรมจะเกิดขึ้นต่อเมื่อ Id มีความต้องการ ตามสัญชาตญาณจะทำสิ่งที่คิด เช่น จะหยิบเงินของคนอื่นในขณะที่เดียวกันจิตใจส่วนที่ห้ามไว้ไม่ให้ ทำก็คือ Super Ego จะห้ามไม่ให้ทำ เพราะคิด และเป็นบาป มีคุณธรรมเข้ามาทันไว้ การกระทำ ความคิดก็จะไม่เกิดขึ้นเพราะมีคุณธรรมเหนือกว่าสัญชาตญาณ ดังคำอธิบายของ Alexander และ Staub ที่ว่า อาชญากรกระทำความคิดสำเร็จลุล่วงไปได้ ก็โดยแรงขับทางสัญชาตญาณตามธรรมชาติที่ปราศจากการควบคุม อาชญากรจะกระทำแบบเดียวกับที่เด็ก ๆ จะกระทำ ถ้าสามารถกระทำ ได้ ส่วนคนธรรมดาโดยทั่วไปนั้นถึงแม้จะมีแรงขับอย่างเดียวกัน แต่ก็สามารถกดหรือข่มเอาไว้ได้ จนกระทั่งอาชญากรมีสภาพกลายเป็นจิตใจไร้สำนึก และมีทางระบายออกไป โดยที่ไม่เป็นภัยต่อคนอื่น ความแตกต่างอย่างเดียวที่มีอยู่ระหว่างอาชญากรกับคนธรรมดาสามัญจึงอยู่ที่ฝ่ายหลังสามารถ ควบคุมแรงขับที่จะทำให้เขาประพฤติก้าวใจได้บางส่วน และสามารถหาทางออกเพื่อระบายแรงขับ นั้นไปในกิจกรรมที่ไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อสังคม

ความประพฤติน่าเกลียดหรือการก่ออาชญากรรม หรือการกระทำผิด มักจะเป็นผล การกระทำของคนที่มีบุคลิกภาพบกพร่อง นักอาชญาวิทยาทางจิตเวชศาสตร์ถือว่า การกระทำ ความผิดเป็นผลโดยตรงของบุคลิกภาพที่ปรับเข้ากับสภาพแวดล้อมไม่ได้ ความบกพร่องของบุคลิก ภาพนั้นเป็นที่เชื่อถือและยอมรับกันทางทฤษฎีว่า เริ่มต้นและพัฒนาขึ้นมาจากชีวิตในวัยเด็กของผู้ กระทำความคิด โดยเฉพาะบรรยากาศในครอบครัวที่ไม่มั่นคงปลอดภัยในวัย 4-5 ปีแรกของชีวิต ความผิดปกติกิ่งในพฤติกรรมและอารมณ์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการกระทำความคิด

L. Bender(1953) กล่าวไว้ในสภาพจิตบดพร่องที่ได้รับความสนใจจากนักอาชญา วิทยา คือกรณี(Psychopathy) หรือบุคลิกภาพเสื่อม มีความผิดปกติกิ่งทางอารมณ์ หรือผู้ที่ขาดความ รู้สึกผิดชอบชั่วดี เพราะไม่มีการพัฒนามโนธรรม (Super Ego) ขึ้นมาทำหน้าที่ควบคุม คน ประเภทนี้จะไม่มีความรู้สึกในเรื่องบาปบุญคุณโทษ ไม่มี ความละอายใจ และไม่มี ความสงสาร เพื่อนมนุษย์ รวมทั้งยังไม่มี ความเกรงกลัวที่จะถูกลงโทษ

เมื่อพิจารณาจิตวิทยาของผู้หญิง ผู้หญิงตามปกติจะพอใจในบทบาทหน้าที่ทางเพศ ของคน โดยจะดูแลแบบอย่างจากมารดา ผู้หญิงจึงมักห่วงในเรื่องที่จะต้องประพฤติก้าวใจใคร ๆ รัก และยอมรับ การประพฤติกิ่งต่อสังคม หรือการกระทำผิดกฎหมายจึงมีน้อยกว่าผู้ชาย คอยท์ซ์ กล่าวว่าเป็นที่ยอมรับกันในทุกวัฒนธรรมว่าผู้หญิงเป็นฝ่ายสมยอม(Passive) มากกว่าจะใช้วิธีก้าว รัวแบบสมยอม(Passive Aggressive) และมากกว่าวิธีก้าวรัวโดยตรง เช่น ใช้วิธีคิดอ่อน หน่วง

เหนียว ทำหน้าแข็งหน้าอ กระแทกกระทั้นแทนการทุบตีแต่ต้องอย่างผู้ชาย อย่างไรก็ตามหญิงที่อยู่ระหว่างมีประจำเดือน การตั้งครรภ์ ระยะเวลาหลังคลอด และระยะหมดประจำเดือน จะมีฮอร์โมนเอสโตรเจน(Estrogen)ต่ำ ซึ่งหญิงในระยะนี้จะมีอารมณ์เศร้า หงุดหงิด กังวลมากกว่าปกติ แต่ไม่ได้หมายความว่า การเกิดอารมณ์ดังกล่าวจะทำให้เธอต้องกระทำความคิด(นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล : 2529 : 14-16)

William Healy(1936) พบว่า สาเหตุของอาชญากรรมเกิดขึ้นเมื่อความปรารถนา ถูกขัดขวาง ความรู้สึกที่ว่าคนไม่อาจมีความสัมพันธ์กับคนอื่นได้อย่างเต็มที่ หรือความรู้สึกที่เป็น ปมค้อย ความรู้สึกเหล่านี้จะถูกแสดงออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสนองความพอใจของตนเอง ซึ่งมักจะเป็นการประพฤติดึก เด็กจะหาทางออกด้วยการประพฤดิชั่ว หรือมีวุ่นวายกับเด็กเถร เพื่อเป็นการชดเชยทางใจ หรือเพื่อหนีความคับข้องใจต่าง ๆ โดยสรุปว่า แรงกระตุ้นภายในหรือการที่ต้องการสร้างความพอใจทดแทนสิ่งที่ตนเองไม่มีหรือถูกขัดขวาง ซึ่งล้วนเป็นสาเหตุของการกระทำผิดทั้งสิ้น

3.5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Irving Kaufman(1955) ได้ทำการศึกษาอายุอาชญากรที่ถูกส่งมายังศาลคดีเด็กและเยาวชน ในเมืองบอสตัน และได้รับการแนะนำจาก Judge Baker Guidance Center โดยใช้วิธีการศึกษาคำแนะนำทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ได้พบว่า การขาดรูปแบบการปกครอง ศึกษามขัดแย้งที่เกิดจากการพัฒนาทางจิตใจ หรือความขัดแย้งของ Ego และ Super Ego ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของโครงสร้างทางบุคลิกภาพเหล่านี้ จะเป็นส่วนสำคัญที่นำไปสู่การกระทำความคิดของเด็ก

Konopka มีแนวคิดว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนของสตรี เกิดจากการตอบสนองด้านอารมณ์ คือ ความเหงาของเธอ โดยไม่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม

Vedder และ Somerville มีแนวคิดเหมือน Konopka ว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนของสตรีเกิดจากปัจจัยทางจิตใจ โดยปฏิเสธปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม

Sheldon and Dleanor Glueck(1957) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการป้องกันการกระทำความคิดชั่ว ในนครรัฐคาถิฟอร์เนีย ในสหรัฐอเมริกา พบว่า การใช้วิธีการลงโทษจำคุกต่อผู้กระทำความคิดเป็นวิธีการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการกระทำความคิด ได้ไม่มากนัก นอกจากนี้ยังพบว่าวิธีการปรับ และชดใช้ค่าปรับ ยังมีประสิทธิภาพมากกว่าในการป้องกันการกระทำความคิดชั่ว สำหรับผู้กระทำผิดครั้งแรกในทุก ๆ กลุ่มอายุของบุคคลที่กระทำการศึกษา (สาวิตรี ไพฑูริย์ : 2536 : 31)

Buikhuisen and Hocktra(1974) ได้ศึกษา ปัจจัยของการกระทำผิดซ้ำ พบว่ามีปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำ คือ สถานภาพทางสมรส สภาพบ้านแตกสาแหรกขาด

บรรยากาศความเป็นอยู่ในครอบครัว การกระทำผิดครั้งแรก ความผูกพันกับสถาบันต่าง ๆ ในสังคม สถานะการเป็นโรคจิต ระยะเวลาของการเข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมก่อนการกระทำความผิดครั้งแรก ลำดับประเภทของการกระทำ สภาพความกดดันภายหลังออกจากเรือนจำแล้ว(เสาวตรี ไพฑูริย์ ; 2536 : 32)

Parsons (1974) ได้ทำการศึกษา พบว่า การกระทำผิดของชายและหญิงจะต่างกัน เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานของครอบครัวแบบครอบครัวเดี่ยว(Nuclear Family) คือ ครอบครัวที่มีขนาดเล็ก มีเพียง พ่อ แม่ ลูก 1-2 คนเท่านั้น ในกรณีเด็กชายที่ขาดบิดา เด็กจะพยายามที่จะไม่เลียนแบบความเป็นเพศหญิงจากมารดา จึงแสดงออกถึงความก้าวร้าว รุนแรง พฤติกรรมแบบผู้ชายนี้ทำให้เกิดแนวโน้มที่จะทำลายล้าง(Parsons ; 1974 : 172) สำหรับหญิงแล้ว พบว่า น้อยมากที่จะกระทำความผิดเนื่องจากผู้หญิงถูกรอบรณสั่งสอนให้รับรู้ในสิ่งที่เป็นไปตามความคาดหวังของสังคม (Parsons ; 1974 : 305)

Robert Fishman(1977) ได้ศึกษาเรื่อง “ การศึกษาการกระทำผิดซ้ำ ในโครงการแก้ไขพฤติกรรมและบริบริการชกุงใจให้กลับตัวเป็นพลเมืองดี ในเมืองนิวยอร์ก ” โดยการให้การศึกษา การฝึกอบรมในอาชีพต่าง ๆ และการให้บริการทางด้านจิตบำบัด อันเป็นการศึกษาในกลุ่มผู้กระทำความผิด ที่มีอายุไม่เกิน 16 ปี พบว่าโครงการต่าง ๆ ที่ได้ตั้งไว้สำหรับการแก้ไขพฤติกรรม หรือการให้บริการนั้นประสบความสำเร็จล้มเหลว (เสาวตรี ไพฑูริย์ ; 2536 : 33)

Miller(1986) ได้ศึกษาเรื่อง “ ผู้หญิงเร่ร่อน ” (Street Women) การวิจัยของ Miller เชื่อมโยงไปถึงสาเหตุของการกระทำอาชญากรรมสูงขึ้น ซึ่งประเภทของอาชญากรรมโดยเฉพาะการปลอมลายเซ็นด์ การขโมยของตามห้างสรรพสินค้า Miller เรียกการกระทำแบบนี้ว่า “ การกระทำอย่างเร่ร่อน ” และยังพบว่า การที่สตรีจะเข้ามาสู่การเป็นหญิงเร่ร่อนได้นั้นมาจากสาเหตุ 3 ประการ คือ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การพยายามหลีกเลี่ยงไปให้ไกล และ การใช้ยาเสพติด ซึ่งสาเหตุทั้งหมดนี้เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดกรณีเป็นผู้หญิงเร่ร่อน

โสภกา ชูพิฑูริย์(2524) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ การกระทำผิดซ้ำของผู้ได้รับการปลดปล่อยจากการพระราชทานอภัยโทษหมู่ ปี พ.ศ.2522-2523 ” พบว่า ผู้กระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีปัญหาด้านอารมณ์ โดยทั่วไปเป็นคนอ่อนไหว ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจาก ตั้งแต่ในวัยเด็กขาดความรักความอบอุ่น ขาดความเอาใจใส่จากครอบครัว ไม่มีโอกาสอยู่ใกล้ชิดกับบิดามารดา ทำให้โตขึ้นมาเป็นคนที่ไม่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง ไม่เป็นตัวของตัวเอง ง่ายต่อการชักจูงใจไปในทางที่ผิด ประกอบกับการที่ไม่มีโอกาสได้ศึกษา การศึกษาค่ำ ขาดความยับยั้งชั่งใจ ไม่สามารถประกอบอาชีพการได้ ทั้งส่วนใหญ่ยังต้องมีการละในการเลี้ยงดูผู้อื่นมากกว่า 2 คนขึ้นไป และยังเป็นผู้ที่มิ

อุปนิสัยชอบเที่ยวเตร่ เล่นการพนัน ชอบสิ่งเสพติด ทำให้รายได้ซึ่งน้อยอยู่แล้วไม่เพียงพอจึงต้อง
กระทำความผิด

วิระชัย กรานคำยี่(2526) ได้ศึกษาเรื่อง " การกระทำผิดซ้ำ " พบว่า อายุ เพศ การ
ศึกษา จำนวนบุตร ความใกล้ชิด ศาสนา มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ ส่วนปัจจัยภายนอก
นอกที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ ได้แก่ ภูมิฐานะ และบริเวณที่อยู่อาศัย ซึ่งพบว่า
ผู้ต้องโทษอยู่ในเรือนจำครั้งแรกในระยะเวลาสั้นจะกระทำผิดซ้ำมากกว่าผู้ต้องโทษในเรือนจำครั้งแรก
ในระยะเวลาานกว่า

3.6. สรุปผลงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตใจ

พบว่า ปัจจัยทางจิตใจที่เป็นสาเหตุให้เกิดการกระทำความผิดเกิดจาก คือ
บรรยากาศความเป็นอยู่ของครอบครัวไม่ดี ครอบครัวเกิดความขัดแย้งกันเสมอ มีปัญหาทางด้าน
อารมณ์ เป็นคนอ่อนไหว เนื่องจากในวัยเด็กขาดความเอาใจใส่จากบิดามารดา ไม่มีโอกาสอยู่ใกล้
ชิดกับบิดามารดา ครอบครัวมีฐานะยากจนจึงทำให้มีโอกาสในการศึกษาน้อย เป็นคนชอบเที่ยวเตร่

4. ปัจจัยทางกายภาพ

4.1. แนวคิด

การพิจารณาสาเหตุของอาชญากรรมในช่วงแรก ๆ นั้นนักวิชาการมุ่งที่ปัจจัยทาง
กายภาพเป็นสำคัญ ซึ่งในปัจจุบันนี้ผู้ศึกษาไว้หลายประเด็น เช่น สาเหตุของอาชญากรรมและ
สภาพทางภูมิศาสตร์ อาชญากรรมในเขตพื้นที่ต่าง ๆ อัตราอาชญากรรมเปรียบเทียบระหว่างเมือง
กับชนบท และสภาพนิเวศวิทยา รวมถึงสาเหตุของอาชญากรรม สภาพเศรษฐกิจและพลานามัย
ของบุคคล และยังได้ศึกษาถึงสภาพความคิดปกติของคอมพิวเตอร์ในร่างกายนอกอาชญากรรม และการ
ถ่ายทอดพฤติกรรมทางกรรมพันธุ์ นักวิชาการพยายามที่จะอธิบายสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติว่า
เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมโดยได้รายงานถึงว่าอาชญากรรมต่อทรัพย์สินจะเพิ่มขึ้นในช่วงฤดูหนาว
และอาชญากรรมที่กระทำต่อบุคคลจะเกิดขึ้นบ่อยครั้งในช่วงฤดูร้อน จึงถือว่าอัตราการเกิดอาชญา
กรรมจะแปรเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศและทิศทางลม และนักวิชาการอื่น
ๆ ยังได้รายงานอีกว่าอาชญากรรมจะเกิดขึ้นบ่อย ๆ ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นภูเขาและนอนลงในที่ราบ
โดยได้อธิบายว่าอาชญากรรมที่กระทำต่อบุคคลมีมากในช่วงฤดูร้อน เป็นเพราะเวลานั้นผู้คนมีการ
ติดต่อและเดินทางกันมากกว่าในฤดูหนาว หรืออาจจะเกิดจากอารมณ์ที่หงุดหงิด ขุ่นมัว ไม่ว่าง
อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในฤดูร้อนจะเป็นประเภทประทุษร้ายต่อชีวิต ส่วนอาชญากรรมที่เกิดขึ้นใน
ฤดูหนาวจะเป็นประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน แต่จากการศึกษาของ Barnes กับ Teeters (Harry

Elmer Barnes and Negley K Teeters, *New Horizons in Crime*, 3rd ED : Prentice Hall, Inc., N.J. 1946) และ Wolfgang ได้กล่าวถึงว่าไม่มีสิ่งใดแสดงความสัมพันธ์ทางสถิติที่ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างในสภาพภูมิอากาศหรืออุณหภูมิกับการเกิดอาชญากรรมแต่อย่างใด แต่ปัจจุบันยังไม่มีหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวพันระหว่างสภาพภูมิอากาศกับอาชญากรรม เพราะจะขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกที่เป็นผลหลักกันให้เกิดอาชญากรรม

ได้มีนักวิชาการพยายามศึกษาอาชญากรรมในเขตพื้นที่ต่าง ๆ เช่น Lombroso ได้กล่าวถึงหมู่บ้านที่เป็นที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในอาชญากรรมบางประเภทที่เกิดขึ้นในทุกจังหวัด ในประเทศอิตาลี เช่น Ardena มีอัตราการปล้นทรัพย์บนทางหลวงสูงกว่าที่จะไปเกิดในที่อื่น โดยเฉลี่ย 30 เท่า (Cesare Lombroso, *Its Causes and Cemedies*, Boston, 1911, p.23) Pike ได้รายงานให้ทราบว่าอาชญากรรมที่ตำรวจดำเนินคดีมีอัตราสูงในพื้นที่ติดต่อดลอนดอน รองลงมาได้แก่พื้นที่แถบเมืองท่าชายทะเลที่สำคัญ ย่านเกษตรกรรมและเหมืองแร่เป็นเขตที่มีอัตราการเกิดอาชญากรรมต่ำ โดยทั่วไปแล้วการประกอบอาชญากรรมเกือบทุกประเภทมักจะมีอัตราการเกิดที่สูงในเมืองใหญ่ ๆ เช่น สหรัฐอเมริกา เมืองสำคัญที่มีอาชญากรรมที่เป็นการประทุษร้ายต่อบุคคลมากกว่าอาชญากรรมประเภทอื่น ๆ อัตราอาชญากรรมในแถบชานเมืองจะใกล้เคียงกับอัตราของเมืองเล็ก ๆ แต่อาชญากรรมประเภทข่มขืนจะเกิดในแถบชานเมืองในอัตราที่สูง

อัตราอาชญากรรมในเมืองและชนบท ถ้าพิจารณาความแตกต่างในอัตราอาชญากรรมเขตเมืองและชนบท นำที่จะต้องกล่าวถึงเรื่องโอกาสที่ทำให้อาชญากรรมเกิดขึ้นด้วย โดยที่ลักษณะกายภาพของเขตเมืองมีองค์ประกอบอันซับซ้อน มีแบบแผนพฤติกรรมมากมายที่บุคคลติดต่อเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน ความเจริญทางวัตถุมีอยู่อย่างมากมาย ธุรกิจการค้ามีอย่างกว้างขวางระบบความสัมพันธ์ในเมืองเป็นแบบค่อนข้างผิวเผิน พึ่งพาอาศัยกันน้อย เป็นช่องทางที่เอื้ออำนวยให้เกิดการกระทำผิด และพวกมีงานหยาบจะมีโอกาสเข้ากระทำความผิดมากกว่าชนบท

การพิจารณาสาเหตุของอาชญากรรม โดยพิจารณาจากสภาพสรีระของบุคคลโดยมีความเชื่อว่า พฤติกรรมของบุคคลทั้งโดยทั่วไปและพฤติกรรมของอาชญากรสามารถถ่ายทอดสืบต่อมาจากบรรพบุรุษซึ่งเป็นปัจจัยที่เรียกว่า "ชีววิทยา" นักวิชาการได้ทำการศึกษากว้างขวาง เช่น นักอาชญาวิทยา มานุษยวิทยา และในสาขาแพทยศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับสภาพร่างกาย พันธุกรรม ความบกพร่องทางสรีระวิทยา ระบบการทำงานของต่อมต่าง ๆ นักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ เช่น Lombroso Sheldon และ Gall เป็นต้น ซึ่ง Gall ได้พิจารณาลักษณะความแตกต่างของกะโหลกศีรษะของมนุษย์ โดยกล่าวว่า จะมีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพและลักษณะอารมณ์ เมื่อได้สังเกตกะโหลกศีรษะจะสามารถทำนายลักษณะนิสัยได้ เช่น กะโหลก

สตรีที่โหนกผัดจะเป็นพวกหัวขโมย หรือชอบคัมภีร์ (ร.ศ.ผจงจิตต์ อธิคมนันตะ ; 2533 : 68-70) ดังนั้นปัจจัยทางกายภาพจึงสามารถจำแนกได้ดังนี้ คือ

1). ภูมิศาสตร์กายภาพกับการกระทำความคิด โดยเชื่อว่ามนุษย์จะมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพท้องถิ่นและสภาพภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกัน เช่น อาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย มักจะเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในฤดูแล้ง หรือในพื้นที่ที่มีอากาศร้อนอบอ้าว

2). สุขวิทยาฉายภาพกับการกระทำคิด นักอาชญาวิทยาหลายท่านเชื่อว่า การกระทำผิดส่วนใหญ่มักจะมีผลมาจากความบกพร่องทางสุขภาพ เช่น ความพิการทางด้านร่างกาย และจิตใจ ซึ่งมีมาตั้งแต่กำเนิด หรือมีโรคภัยไข้เจ็บเนื่องมาจากความบกพร่องทางสุขภาพของเด็กที่ขาดความดูแลเอาใจใส่ ซึ่งจะส่งผลนำไปสู่สภาพความเป็นอาชญากรได้ในที่สุด

4.2. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Caesar Lombroso(1911) ได้ศึกษาและอธิบายลักษณะของผู้กระทำความคิดหรืออาชญากรเหล่านี้ว่ามีลักษณะบกพร่องทางกายภาพ เช่น บุคลิกลักษณะท่าทาง แววดา ละโหลก สรีระ ใบหน้า เป็นต้น ที่ได้รับเป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษ และในการศึกษาเกี่ยวกับอาชญากรที่เป็นสตรีนั้น Lombroso ได้ศึกษาในเชิงชีวภาพของสตรีเป็นหลัก โดยตั้งสมมุติฐานไว้ว่าอาชญากรจะต้องเป็นบุคคลที่มีลักษณะผิดปกติในลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพ ซึ่งได้รับการสะสมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน เขาจึงได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบกะโหลกสรีระ ผิวหนังซึ่งมีลักษณะผิดปกติรวมควา ความสูง และลักษณะอื่น ๆ โดยสตรีที่กระทำผิดจะมีลักษณะเป็นคนเฉยเมยหรือเขินชาและเป็นคนอนุรักษนิยม

Lombroso เห็นว่าสตรีโดยทั่วไปจะอยู่ในฐานะที่ต่ำกว่าบุรุษ หรือเหมือนกับคนที่อยู่ในวาระที่ต่ำกว่า จึงต้องมีความอดทนหรืองานต่อความเจ็บปวดทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจมากกว่าบุรุษ เพราะสตรีไม่มีความรู้สึกเจ็บปวดต่อสิ่งที่ได้รับ แต่สตรีเป็นเพศที่มีหลายอย่างเหมือนเด็ก เช่น ลักษณะการชอบแก้แค้น อิงจาริษา ขี้หึง ซึ่งลักษณะดังกล่าวเหล่านี้ทำให้สตรีมีโอกาสก่ออาชญากรรมได้ แต่โดยปกติแล้วสตรีจะไม่ก่อปัญหา เนื่องจากสตรีมีธรรมชาติดั้งเดิมอันได้แก่ ลักษณะของความเป็นคนจริงจัง ความเป็นเพศแม่ที่มีความอ่อนโยน ความเขินชาในทางเพศ(ความสงบในเรื่องเพศ) ความอ่อนแอทางสรีระ ซึ่งทำให้ไม่สามารถพัฒนาในทางสติปัญญาได้ สตรีที่กระทำความคิดจึงมีสาเหตุมาจากความขาดสติปัญญาและมีอารมณ์ที่คุ้มหลง ส่วนสตรีที่ปกติจะไม่กระทำความคิด เพราะยังคงมีธรรมชาติดั้งเดิมของความเป็นสตรีอยู่

W.I. Thomas(1907 และ 1923) มีแนวความคิดเกี่ยวกับการกระทำความคิดของสตรีโดยนำปัจจัยทางกายภาพ ปัจจัยทางจิตใจ และโครงสร้างทางสังคมมาประกอบในการศึกษา มีใช้นำปัจจัยเฉพาะด้านชีวภาพมาศึกษาเพียงด้านเดียว Thomas ได้กล่าวถึง การกระทำความคิดของสตรีในหนังสือเรื่อง Sex and Society(1907) และ The Unadusted Girl(1923) ซึ่งทั้งสองเรื่องนี้ได้อธิบายถึงการพัฒนาทฤษฎีจากด้านชีวภาพของ Charless Darwin ไปสู่การวิเคราะห์อย่างซับซ้อนของการปะทะสังสรรค์(Interaction)กันระหว่างสังคมกับปัจเจกบุคคล

โดยใน Sex and Society เขาได้อธิบายถึงความแตกต่างกันของพื้นฐานทางด้านชีวภาพระหว่างผู้ชายและผู้หญิงว่า ผู้ชายเปรียบเสมือนผู้มีพลังผลักดันในตัวเอง ซึ่งจะมีการทำลายพลังเพื่อที่จะได้สร้างสรรค์ผลงาน ส่วนผู้หญิงนั้นเปรียบเสมือนต้นไม้ซึ่งเป็นที่รวมพลังงานสงบนิ่ง ขาดการเคลื่อนไหวและอนุรักษนิยม และขบวนการทั้งสองนี้จะสามารถพัฒนาได้สูงสุดในชนชาติที่มีอารยธรรมสูง ซึ่งสามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างบทบาทของเพศชายและเพศหญิงได้อย่างชัดเจน โดยผู้หญิงสมัยใหม่มักจะมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง “ ความไม่ปกติ ความใจแค้น สุขภาพไม่ดี และความไม่สามารถในการให้บริการ ” แต่อย่างไรก็ตาม Thomas ก็เห็นด้วยกับ Lombroso ที่ว่าผู้หญิงมีเปอร์เซ็นต์ของความฉลาดและความคิดสร้างสรรค์น้อยกว่าผู้ชาย

ในด้านศีลธรรมเขาเห็นว่าผู้หญิงเป็นสมมติส่วนตัวของผู้ชาย เพราะเขาคิดว่าผู้ชายต้องเป็นผู้มี เป็นผู้เลี้ยงดู แต่สำหรับสตรีนั้นไม่สมารถทำอย่างผู้ชายได้ และเขาได้นำศีลธรรมเข้าไปเกี่ยวเนื่องอย่างใกล้ชิดกับกฎหมาย ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ของระเบียบของสังคม ในเรื่องนี้ Pollak และนักทฤษฎีรุ่นต่อ ๆ มาได้นำแนวความคิดนี้มาพัฒนาเป็นความแตกต่างระหว่างสตรีกับบุรุษในการบัญญัติกฎหมาย

สำหรับผลงานการศึกษาเรื่อง The Unadusted Girl เขาได้ใช้สมมุติฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของผู้หญิงที่เขาได้ศึกษามาอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนของผู้หญิงว่า เป็นการตอบสนองที่เป็นปกติภายใต้เงื่อนไขที่แน่นอนของสังคม เช่นในเรื่อง “ ความปรารถนา ” ดังนั้นเขาจึงมีความเห็นว่าสังคมไม่มีหน้าที่ที่จะป้องกันตัวมันเองให้หลุดพ้นบุคคลซึ่งไร้ระเบียบวินัย แต่เป็นหน้าที่ของสมาชิกในสังคมที่จะต้องสร้างความเป็นระเบียบและคุณค่าให้แก่สังคม โดยที่สังคมจะช่วยทำหน้าที่จะเป็นเพียงผู้สร้างทัศนคติที่ถูกต้องให้กับสมาชิกในสังคม ดังนั้น Thomas จึงเสนอว่าการแก้ไขปัญหาสตรีที่ได้กระทำความคิดอันเนื่องมาจากความไม่พึงพอใจในบทบาททางเพศของเธอนั้น จะต้องแก้ไขโดยการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อบทบาททางเพศของเธอเอง ไม่ใช่ไปเปลี่ยนแปลงบทบาททางเพศของเธอ

Cowie and Slater(1971) มีแนวความคิดว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนของสตรีในปัจจุบันด้านเซ็กส์พันธุ(Chromosomal) ที่ต่างกันของคนสองเพศ ทำให้ชายและหญิงมีความแตกต่าง

ต่างกันในด้านกายภาพ การที่สตรีก่ออาชญากรรมก็เนื่องมาจากความคิดปกติของร่างกายและจิตใจที่ต่างไปจากสตรีที่ปกติ เช่น หากเธอกระทำสิ่งที่ก้าวร้าวรุนแรงก็จะถูกมองว่ามีลักษณะเป็นผู้ชาย พฤติกรรมดังกล่าวจะถูกมองในด้านปัจจัยทางเพศเท่านั้น โดยที่มองข้ามปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

Otto Pollak(1950) ได้ศึกษาวิจัยการก่ออาชญากรรมซ่อนเร้นในสตรี พบว่า การก่ออาชญากรรมของสตรี ตั้งอยู่บนพื้นฐานของธรรมชาติในตัวสตรี โดยเชื่อว่า สตรีมีความเป็นอาชญากรในสายเลือดอยู่แล้ว หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ สตรีเป็นอาชญากรมาแต่กำเนิด(born to be criminal) แม้จะดูผิวเผินจากภายนอกของสตรีแล้ว จะเห็นว่าเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความคิดมากกว่าที่จะเป็นผู้กระทำความผิดเสียเอง ซึ่งอาชญากรรมในสตรีเป็นเรื่องส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นจากความเจ็บป่วยทางจิตที่เกิดจากการถูกกดดันจากการแสดงบทบาทในด้านต่าง ๆ เช่น บทบาทของแม่ บทบาทของพยาบาล หรือบทบาทของการเป็นครู เป็นต้น หรือเกิดความกลัวจนทำให้เกิดโรคประสาท การลักขโมย ซึ่งล้วนแต่เป็นลักษณะความคิดปกติของจิตใจมากกว่าเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจ และ Pollak ยังมีความเชื่อเช่นเดียวกับ Lombroso ว่าอาชญากรเป็นมาแต่กำเนิด จะแตกต่างกันตรงที่ว่าเพศที่ไม่มีความซื่อสัตย์มีลักษณะเป็นผู้ถูกกระทำ ขาดการแสดงออกและเป็นเพศที่สามารถใช้ความเป็นเพศหญิงต่อรองแรกเบี่ยงเบนกับสิ่งที่ดีกว่า ซึ่งความเชื่อดังกล่าวนั้น Pollak ได้รับอิทธิพลมาจากแนวความคิดของ Freud and Thomas

Sigmund Freud(1856 - 1936) ได้ทำการศึกษาวิจัยพฤติกรรมของสตรี พบว่า ภายวิภาคจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ ของสตรี โดยได้เน้นถึงสตรีที่มีอวัยวะเพศแตกต่างไปจากผู้ชาย และอวัยวะเพศของสตรีนั้นก็ยังมีลักษณะทางกายภาพที่เป็นรองกว่าผู้ชาย ทำให้สตรีเกิดความรู้สึกเหมือนถูกลงโทษและได้รับความเจ็บปวด จึงอธิบายได้ว่า สตรีที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนก็สืบเนื่องมาจากสตรีที่มีความพยายามที่จะแสดงบทบาทของความเป็นชาย เพื่อลดความรู้สึกด้อยของตนเอง พฤติกรรมของสตรีจึงถูกแสดงออกมาอย่างก้าวร้าว และพยายามแสดงถึงความต้องการที่จะมีองคชาติ ซึ่งเป็นความพยายามที่เป็นไปไม่ได้ Freud จึงเชื่อมั่นว่า นั่นคือสาเหตุที่ทำให้สตรีเติบโตขึ้นมาอย่างมีจิตใจอิจฉาริษยา และมีความคิดที่จะแก้แค้นอยู่ในตัว ดังนั้น สตรีจึงพยายามหาสิ่งทดแทนความต้องการของตนเองกับความต้องการทางสังคมอย่างชัดเจน แต่สตรีนั้นไม่มีความสามารถทำเช่นนั้นได้ เพราะพวกเธอนั้นไม่มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล Freud ได้เสนอแนวทางแก้ไขโดยเห็นว่าควรแก้ไขโดยการปรับบทบาททางเพศของสตรี ซึ่งแตกต่างกับ W.I. Thomas

นวลจันทร์ ทิศนชัยกุล(2528) ได้ศึกษาเรื่อง " การกระทำผิดของหญิงในประเทศไทย " พบว่า ผู้ต้องขังหญิงที่กระทำความผิดจะมีอายุอยู่ระหว่าง 26 - 35 ปีมากที่สุด ส่วนผู้ต้องขัง

หญิงที่กระทำความผิดในช่วงอายุต่างกันผู้พิพากษาจะพิพากษาให้รับโทษต่างกัน ตามกระทำความผิดในฐานะที่ต่างกัน เช่น ฐานะฉักการ ผู้ใช้ และผู้สนับสนุน

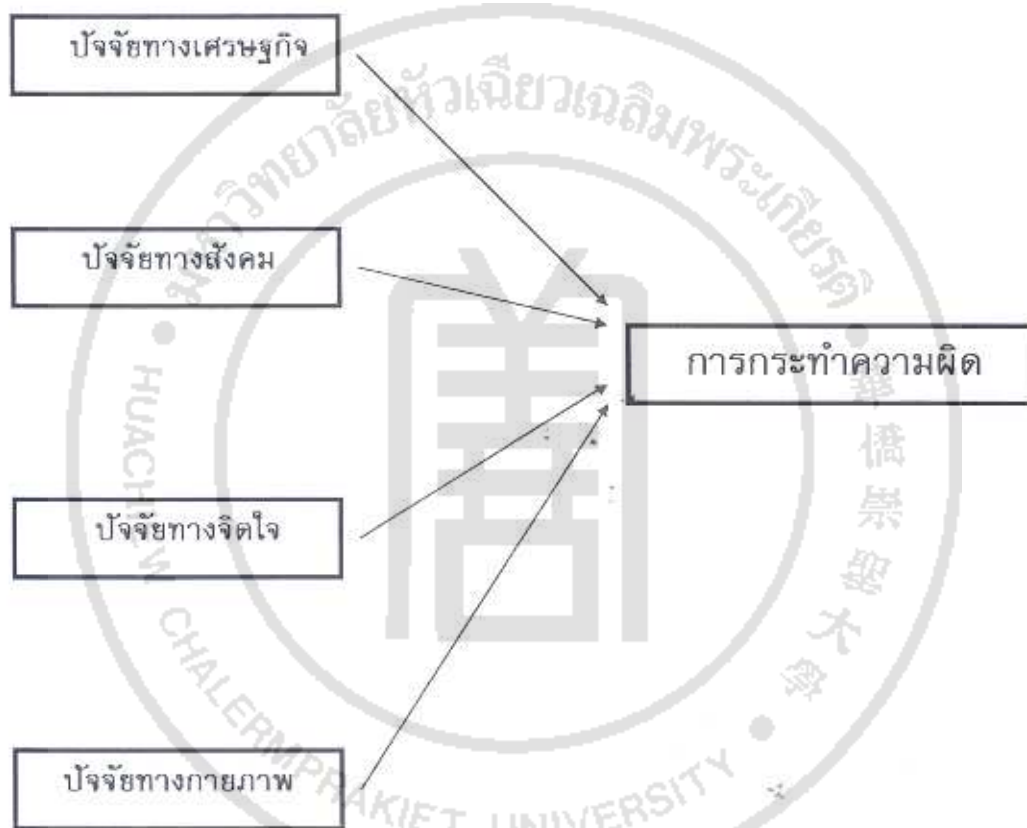
4.3. สรุปผลงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยทางกายภาพ

พบว่า ผู้กระทำความผิดเพราะเหตุที่เกิดจากปัจจัยทางกายภาพนั้น จะมีลักษณะบกพร่องทางกายภาพ เช่น ท่าทาง แววดา กะโหลกศีรษะ ไบหน้ำและทางร่างกาย

กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดของผู้ใช้แรงงานหญิง โดยใช้ทฤษฎีของ Herman Mannheim เป็นหลัก ดังนี้

สำหรับรายละเอียดของปัจจัยแต่ละด้านมีดังนี้

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่
 - 1.1. รายได้
 - 1.2. ความเพียงพอของรายได้
 - 1.3. หนี้สิน และ
 - 1.4. ภาระการเลี้ยงดูบุตรในครอบครัว
2. ปัจจัยทางสังคม ได้แก่

- 2.1. สัมพันธภาพในครอบครัว เช่น ความรักความห่วงใย การทำกิจกรรมร่วมกัน การอบรม
สั่งสอน
- 2.1. แรงกดดันทางสังคม เช่น การถูกเอาเปรียบ ถูกดูถูกเหยียดหยาม
- 2.2. สภาพแวดล้อมต่าง ๆ เช่น การเสนอน้ำท่วม การโฆษณาชวนเชื่อ การคบเพื่อน
3. ปัจจัยทางจิตใจ
 - 3.1. อารมณ์ความรู้สึกรุนแรง หรือ ภาพจิตไม่ปกติที่เกิดจากแรงผลักดันภายใน หรือเกิดจาก
ประสบการณ์ที่เลวร้ายในอดีต
 - 3.2. ความกระทบกระเทือนทางอารมณ์ที่ทำให้เกิดความวิตกกังวล
 - 3.3. ความรู้สึกลดน้อยกว่าผู้อื่น
4. ปัจจัยทางกายภาพ
 - 4.1. ความพิการของร่างกาย

